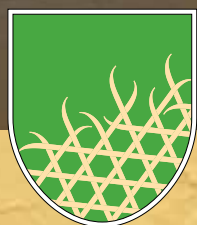
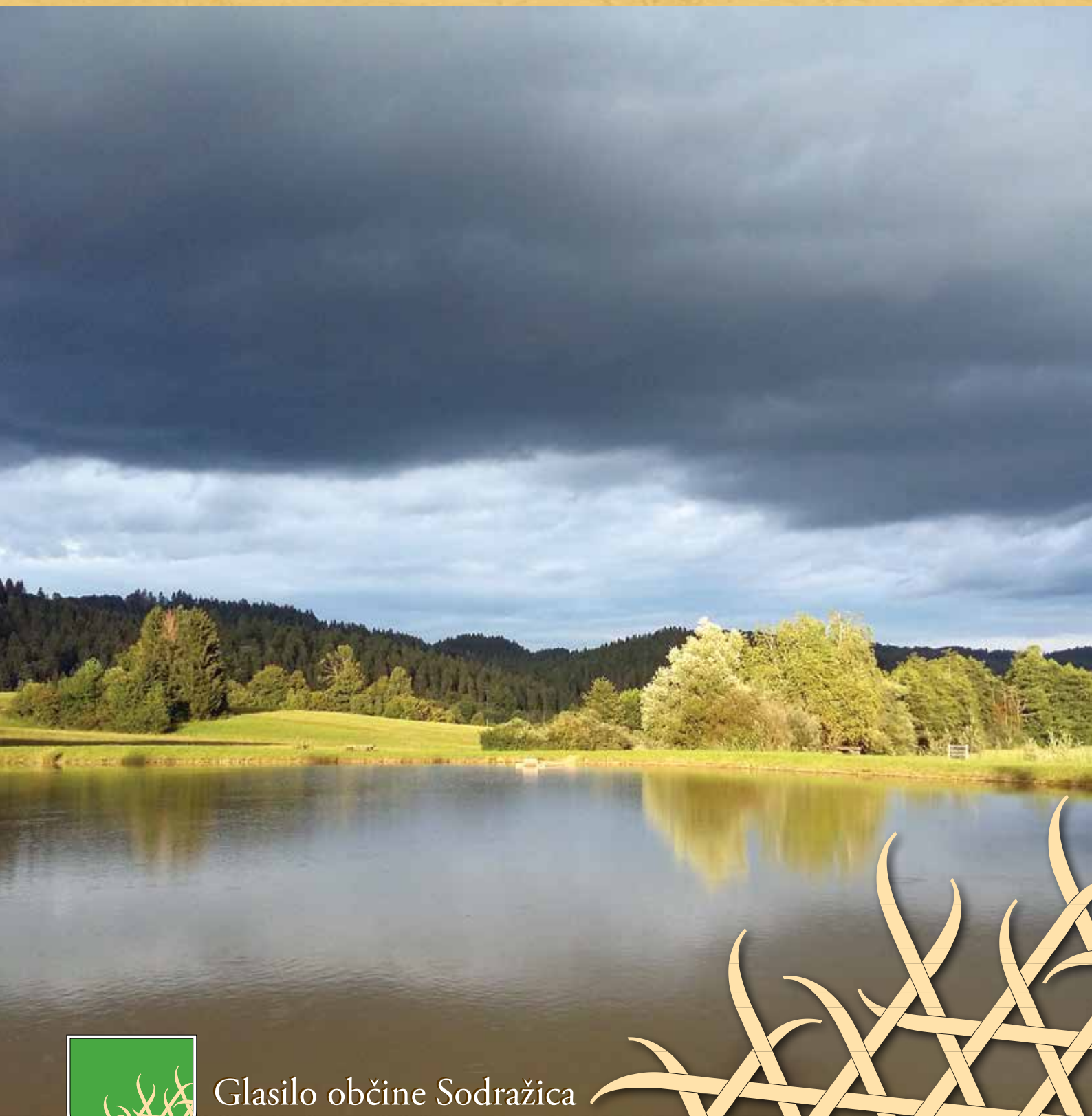

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

114/ XX, september – oktober 2018

Glasilo občine Sodražica

V počastitev praznika Občine Sodražica in ob njeni 20-letnici

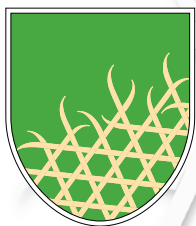
Vas vabimo na slavnostno sejo občinskega sveta s proslavo, kjer bomo podelili priznanja in nagrado za leto 2018.

Priveditev bo v petek, **26. oktobra 2018, ob 19. uri** v Športni dvorani Sodražica.

Program bodo obogatili:

Domžalski rogisti,
Vokalna skupina Vocabella,
Folklorna skupina OŠ dr. Ivana Prijatelja,
Tamburaški orkester Sodražica.

Vabljeni!

Župan Občine Sodražica
Blaž Milavec l.r.

V počastitev praznika Občine Sodražica vas vabimo na slavnostno prireditev

»Otvoritev čistilne naprave Globel«, ki bo v torek, **30. oktobra 2018, ob 12. uri** pri čistilni napravi v Globeli.

Vabljeni!

Župan Občine Sodražica
Blaž Milavec l.r.

Hydrovod, d. o. o.
Direktor Antun Gašparac l.r.

KLUB HARMONIKARJEV URŠKA
IN OBČINA SODRAŽICA

vas v počastitev občinskega praznika vabita na 16. revijo domačih ansamblov, ki bo v nedeljo, **28. oktobra 2018, ob 17. uri** v Športni dvorani Sodražica.

VLJUDNO VABLJENI!

UTRINKI PROJEKTOV V OBČINI

DOKONČANA ČISTILNA NAPRAVA GLOBEL

ZAJETJE PODSTENE

NADALJEVANJE DEL V ZAPOTOKU

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA GLOBEL

VSEBINA

4 ŽUPANOVA STRAN

Naša občina praznuje z razlogom

5 AKTUALNO

Sklepi 22. redne seje

Sprememba ogrevanja dela občine

Učence varno pospremili v šolo

8 ŠOLA / VRTEC

Letošnja statistika

Nova generacija skočila v prvi razred

Presenetljivi uspehi

Matematična pismenost, primer dobre prakse

12 DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Prisrčna druženja

Visoki jubilej Marije Pust

14 ŠEDRŽANKE

Recepti Irene Đorđević

17 ZDRAVJE

Lekarnarji pojasnjujejo

Katarina svetuje

19 ŠPORT

24. liga v malem nogometu

20 RIBIČI / LOVCI

Prostovoljno delo na ribniku

Zgodila se je lovska maša

22 OD TU IN TAM

Oratorij po indijansko

Aktivni mladi

Z razglednicami v preteklost

26 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE

Branje za jesenske večere

Foto na naslovnici: Darja Vetrih,
Ribnik Smrekovec pred nevihto

USTVARJALNI DOLGČAS

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, UREDNICA

Takole, pa smo dodobra zajadrili v jesenske mesece, ki jih najbolj očitno zaznamujeta zaključek večine dopustov in pričetek šole. Od nekdaj mi je težko izpuščati poletje, vame se skupaj z bolj hladnimi in mokrimi dnevi prikrade kanec tesnobe in nekakšne resnobe. Morda mi je to ostalo še iz let, ko sem sama gulila šolske klopi, zdaj pa to prebujajo moji otroci, ki pričenjajo prestopati pragove učenosti.

Če seštejem svoja leta šolanja, se nabere dobrih 17 let. Do danes so torej kar polovico mojega življenja zapolnjevale osnovna šola, nato gimnazija in fakulteta. Veliko znanja sem prejela – potrebnega, manj potrebnega in tudi odvečnega. Z določenim delom znanja iz šol si danes kljub vsemu služim kruh, hkrati pa ugotavljam, da sem veliko od tega, kar uporabljam, pridobila na neformalen način, iz knjig, ki sem jih brala, ter s tečajev in seminarjev, ki sem se jih udeleževala »kar tako« – ker sem imela čas, ker me je zanimalo in veselilo...

Danes se dogaja, da imajo že zelo majhni otroci le malo prostega časa. Večji del dneva preživijo v vrtcu, temu sledijo različne organizirane dejavnosti, h katerim jih vpišemo starši. Da se bodo gibali. Da bodo več znali. Da se bodo zabavali. Da jim ne bo dolgčas. Vse lepo in prav, če pri tem ne bi pozabljali na zanimiv paradoks: da je ravno dolgčas tisti, v katerem prične delovati ustvarjalnost – tista ustvarjalnost, ki oblikuje življenjsko pot in daje občutek radosti, živosti, zadovoljstva in notranjega miru.

Zdaj, ko sem mama in opazujem svojo mladež, vidim, kako otrok že pred prvim letom starosti prične jasno kazati svoj (p)osebni izbor zanimanj, talentov in sposobnosti. Izbor, s katerim je prijokal na svet in je samo njegov. Ne znajo ga ubesediti in poimenovati z nekim poklicem, vendar ga živijo v vsej polnosti skozi igre in dejavnosti, ki si jih izbirajo sami v svojem »dolgčasu« – prosto, brezskrbno in neobremenjeno. Lička in oči jim žarijo, iz njihovih ust pa prihajajo kriki navdušenja: »Še!« Veste kaj – v resnici jim skoraj nikoli ni zares dolgčas. ☺

Tudi mi, ki smo danes odrasli, smo bili kot otroci polni želja, zamisli in idej po svoji meri. Tistih, ki bi nam na obraz zarisale nasmeh, v srce pa zasejale občutek miru in izpolnjenosti. Koliko smo to lahko živeli, je druga zgodba, pogosto obarvana z dolžnostmi, ki so nam zapolnjevale večji del mladosti. A danes so drugi časi. Časi, ko lahko sebi in otrokom privoščimo razkošje, da na sporedu ne bo prav ničesar ... da nam bo celo malo dolgčas ... da se nas bo polotila ustvarjalnost ... in se bo rodila iskrena želja ... ter nas popeljala v davno pozabljeno otroško radost.

Ravno prav dolgočasne jesenske dni vam želim!

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **30. november 2018**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

suhorobar@gmail.com

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

OBČINA SODRAŽICA IN NJENIH 20 LET

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN; FOTO: ARHIV OBČINE SODRAŽICA

Že 20 let mineva, odkar je bila po štirih desetletjih ponovno ustanovljena Občina Sodražica. Po spremembi ureditve lokalne samouprave v Republiki Sloveniji smo se tudi pri nas odločili, da gremo svojo pot. Mislim, da je bila odločitev prava. Dvajset let obstoja občine to tudi potrjuje. Odločitev za ustanovitev občine ni temeljila na ideji, da bo z novo občino vse prav in odlično. Trezne in stvarne ljudi je prepričalo dejstvo, da v samostojni občini sam rešuješ probleme učinkoviteje in da si sam odgovoren za delovanje in razvoj. Predvsem pa, da je na razpolago vsaj nekoliko več sredstev, o porabi katerih tudi sam odločiš. Ravno to je bistvo odločitve, da se ustanovi svoja občina.

Na začetku so se dobro postavili temelji delovanja občine. Razmeroma hitro se je dosegel ločitveni sporazum z Občino Ribnica in razdelilo premoženje, potem so se vzpostavile občinske strukture in sistem delovanja. Občina je uspela ohraniti, v veliki meri nadgraditi in izboljšati tudi sistem delovanja občinskih javnih služb in drugih zadev, ki so v njeni neposredni ali posredni pristojnosti. Racionalna je bila odločitev, da pri opravljanju javnih služb ostajamo povezani s prejšnjimi izvajalci, še zlasti tam in tedaj, ko stvari kolikor toliko dobro delujejo.

Občina Sodražica se je razvijala in se razvija tudi na infrastrukturnem področju. V tem času smo izvedli več kot 20 večjih investicijskih projektov, velik del podprtih z državnim in evropskim podpornimi sredstvi. Samo v zadnjih 12 letih smo uspešno izpeljali 18 velikih investicijskih projektov, vrednih več kot 100.000 evrov, oz. tistih, ki vključujejo tudi evropska in državna sredstva, ter več deset manjših projektov. Od dobrih 26 milijonov evrov, kolikor znaša vsota npr. vseh proračunov zadnjih treh mandatov, predstavlja investicijski, to je razvojni del proračunov, skoraj polovico (47 %), znotraj njih pa je več kot polovica evropskih oz. državnih namenskih sredstev. Žal je sistem financiranja lokalne samouprave pomanjkljiv, ker ne zagotavlja rednega razvojnega denarja, ampak je treba za vsak projekt iskati dodatna sredstva izven rednega financiranja občin. Zato je tudi pri nas sprva investicijski del proračuna predstavljal manj kot tretjino proračuna, vendar smo ga uspeli povečevati, včasih tudi nad delež dveh tretjin proračuna. Danes se je delež sredstev za investiranje znotraj proračuna ustalil med dobro polovico in slabima dvema tretjinama, pač odvisno od velikosti investicij, ki so v teku v določenem proračunskem obdobju.

Delež in višina razvojnih sredstev sta neki kazalnik, zagotovo pa ne edini. Pomembna je tudi razpršenost investicij, predvsem pa utemeljenost. Občina Sodražica se je kljub drugačnim občutkom nekaterih občanov dokaj enakomerno razvijala. Že podatek, da je bilo od 18 največjih projektov le pet izvedenih za same Sodražane, ki sicer predstavljajo po deležu prebivalstva kar 40 % vseh občanov, obenem pa je to vendarle občinsko središče, pove, da se ne dela le za center. Vsi ostali veliki projekti so se izvedli izven Sodražice delno ali v celoti ali pa so skupnega pomena za vse občane, kot npr. zdravstvena postaja in vrtec ali športna dvorana, ki jo npr. obiskuje več kot dve tretjini uporabnikov, ki prihajajo izven Sodražice. Tudi projekti, ki se pripravljajo in naj bi se izvedli v naslednjih letih, so po večini namenjeni periferiji. Žal pa kljub trudu in iskreni želji povsod nismo (še) uspeli izpeljati zelenih projektov. Razumljiva in celo dobrodošla so pričakovanja ljudi, da ima občina zanje posluš, ne glede na lokacijo ali položaj. A je kljub temu treba poudariti, da odločanje o načrtu razvojnih programov ni in ne more temelji-

ti zgolj na načelu uravnovešenosti zaradi dopadljivosti, ampak na postavljenih prioritetah, ki temeljijo na dejanskih potrebah, večji nujnosti ter možnostih za uresničitev. Končno je vse odločitve o načrtovanih projektih potrdil, in to vedno soglasno, občinski svet s sprejemom vsakokratnega proračuna občine.

Življenje občine je dinamično. Kljub delu se razmere stalno spreminjajo in vedno znova se pojavljajo novi izzivi, ki od občine zahtevajo ukrepanje. Zato je treba zagotavljati dobro delovanje vseh služb, ob tem pa stalno zasledovati razvojne priložnosti in se ustrezno odzivati nanje. Zato nas kljub narejenemu čaka še veliko dela tako na infrastrukturnem kakor tudi na drugih področjih, ki prihajajo v ospredje. Če je bilo z reformo ureditve lokalne samouprave delovanje občin usmerjeno predvsem v delo in naloge lokalnih skupnosti v ožjem smislu, se mora sedaj občina vse bolj ukvarjati z drugimi zadevami, ki sicer prese-gajo njen okvir (tudi finančni) in pristojnosti, a zadevajo njene občane ter vsaj posredno vplivajo na življenje in razvoj občine.

Ustrezno delovanje in razvoj občine sta namenjena ljudem, zato je najpomembnejše, da vsaj v pretežni meri uspeva zadovoljiti potrebe svojih prebivalcev. S tem izpolnjuje svoje poslanstvo. Verjamem, da naša občina v osnovi izpolnjuje pričakovanja ljudi. Občina Sodražica je s svojo ustanovitvijo vsaj posredno povzročila tudi razcvet družbenega življenja pri nas, dala malo več samozavesti in volje našim ljudem. Številna društva in udejstvovanje ljudi na različnih področjih so dokaz in potrditev tega, zato delim mnenje s tistimi, ki so prepričani, da je občina upravičila svojo ustanovitev in obstoj. Nagibanje k takšni oceni podkrepi tudi odgovor na to, kakšna bi bila Sodražica, če se ne bi pred 20 leti odločili tako, kot smo se. A ostati moramo tudi samokritični. Ostajajo tudi še mnogi nerešeni problemi, neizvedene investicije ali druge še neurejene stvari. Predvsem pa vedno znova nastajajo novi problemi, ki pričakujejo ustrezen odgovor. Vendar je to normalno. Tudi to namreč utemeljuje in upravičuje obstoj in poslanstvo občine. A ne le za njeno vodstvo, ampak za vse njene občane. Za dobro delovanje in razvoj občine smo odgovorni vsi njeni prebivalci, vedno znova in vsak po svojih najboljših močeh.

*Vse poti domov me vodijo
tja, v najdražjo mojo Sodraž'co,
kjer stoji domača hišica,
kjer je moja vsa družinica.*

(Zdenko Turk)

Soobčankam in soobčanom izrekam iskreno voščilo ob prazniku Občine Sodražica in ob **20-letnici** njene ponovne ustanovitve!

Blaž Milavec, vaš župan

SVETNIKI ZASEDALI NA ZADNJI REDNI SEJI V TEM MANDATU

PIŠE: DARJA VETRIH

V sredo, 3. 10. 2018, so se svetniki zbrali na svoji zadnji seji v tem mandatu. To je bila 22. redna seja po vrsti, pred sabo so imeli 13 točk dnevnega reda, prisotnih pa je bilo sedem članov sveta.

ODLOK O PRODAJI BLAGA ZUNAJ PRODAJALN

V drugi obravnavi je bil soglasno sprejet Odlok o prodaji blaga zunaj prodajaln na območju Občine Sodražica. Poročevalka Darja Vetrlih je obrazložila, da v javni obravnavi, ki je bila izvedena z objavo na občinski spletni strani, ni prispela nobena pripomba, je pa bil odlok po 1. obravnavi usklajen s predlogi Medobčinskega inšpektorata in redarstva iz Ribnice. Z odlokom se ureja prodaja blaga na prostem, določa se površine, kje je prodaja možna in pod kakšnimi pogoji. Posebej se določa pogoje za prodajo blaga na novozgrajeni pokriti tržnici. V odloku je tudi določeno, da je treba za vsako prodajo na prostem, tudi na zasebnih površinah, predhodno pridobiti soglasje Občine. Z odlokom se tudi definira, da je prekrškovni organ, pristojen za izvajanje nadzora nad izvajanjem določil odloka, Medobčinski inšpektorat iz Ribnice. Predhodno so odlok obravnavali tudi Odbor za finančne zadeve, gospodarstvo in kmetijstvo, Statutarno-pravna komisija in Odbor za komunalne zadeve in prostorsko planiranje.

SPREMEMBE ODLOKA O USTANOVITVI ŠOLE

Občinski svetnik Ernest Pirnat je bil predlagatelj novele odloka, s katerim se spreminja sestava članov zavoda v svetu zavoda OŠ Sodražica. Obrazložil je, da spremembe odloka temeljijo na Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki določa, da morajo biti organizacijske enote zavoda v svetu enakomerno zastopane. Pirnat je obrazložil, da se v zadnjih letih število oddelkov in s tem število zaposlenih v vrtcu povečuje, pri čemer pa ima enota vrtca po do sedaj veljavnem odloku v svetu zavoda zgolj enega od skupaj petih predstavnikov zavoda. S spremembo odloka se določa, da bosta v svetu zavoda enota vrtca zastopala dva predstavnika, šola pa trije. Odbor za družbene dejavnosti, ki je predlog sprememb tudi predhodno obravnaval, je predlagal, da se z novelo odloka dopolni tudi dejavnosti zavoda, in sicer tako, da bo imela šola možnost uporabljati ali tržiti kmetijske pridelke, ki se pridelajo v okviru kmetijskega krožka v šoli. Predsednik Statutarno-pravne komisije Zvonko Janež je pojasnil, da je komisija po razpravi ugotovila, da je predlagani odlok primeren za obravnavo na občinskem svetu, o sami vsebini pa se ni opredelila.

Svetniki so se med drugim pozanimali, kako bo po novem zastopanstvo podružnične šole pri Svetem Gregorju, ki je prav tako enota zavoda, ter ali bodo imeli upravno-administrativni oz. tehnični delavci šole, ki imajo sedaj mesto za svojega predstavnika v svetu zavoda opredeljeno z odlokom, še vedno svojega predstavnika v svetu zavoda. Pirnat je pojasnil, da bodo vsi delavci zavoda lahko kandidirali v okviru enote oz. šole, kjer je njihovo delovno mesto sistematizirano. Pri glasovanju za sprejem predlaganega odloka se pet svetnikov ni opredelilo, proti ni bil nihče, tako da je bil odlok sprejet z dvema glasovoma »za«.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA (OVK)

Darja Vetrlih je pojasnila, da je Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavila javni poziv za zbiranje predlogov za kandidate za člane OVK za naslednje mandatno obdobje, na podlagi katerega se oblikuje predlog imenovanja kandidatov. Do roka za podajo predlogov ni prispel noben predlog. Glede na to je občinska uprava predlagala Komisiji, da imenuje člane OVK in njihove namestnike izmed tistih, ki so do sedaj opravljali to funkcijo, razen enega, ki ni podal soglasja k ponovnemu imenovanju. Komisiji je bila predlagana nadomestna kandidatka. Občinski svet je tako soglasno podprl predlog Komisije in imenoval člane OVK za novo štiriletno mandatno obdobje, ki se bo pričelo z dnem, ko potečejo volilna opravila za letošnje lokalne volitve: za predsednico Marušo Pakiž Arko, za namestnika predsednice Jurija Koširja, za člane: Vinka Zajca, Gregorja Pirca in Franciško Ambrožič ter za namestnike članov Leo Zajc, Anito Krajnc in Simono Pintar.

SKLEP O DELNI POVRNITVI STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE

Lokalna skupnost mora skladno z Zakonom o volilni kampanji in referendumu pred začetkom volilne kampanje, ki se letos prične 19. 10. 2018, sprejeti Sklep o povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v občini, s katerim se določi višino delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje. S sklepom se določa tudi, koliko lahko največ znašajo stroški volilne kampanje za občinski svet in koliko za volitve župana. Občinski svet je sklep soglasno sprejel.

POLLETNO POROČILO O REALIZACIJI PRORAČUNA

Ob polletju mora župan seznaniti občinski svet s poslovanjem občine v prvi polovici leta, tako je tudi tokrat župan Blaž Milavec svetnikom podal polletno poročilo. V njem je ugotovil, da realizacija proračuna teče skladno z veljavnim proračunom in dinamiko izvajanja nalog oz. projektov. Predstavil je, da so bili tekoči odhodki in transferji izvedeni docela v skladu z načrtovanim. V splošnem to pomeni, da je bila skupna realizacija skoraj točno 50-odstotna. Drugače je pri investicijskem delu proračuna, kjer je že po sami naravi stvari realizacija večja v drugi polovici leta, ko zapade v izplačilo pretežni del. Tako je tudi letos, saj je bila do polletja izvedena tretjina načrtovanih izplačil. Na prihodkovni strani je realizacija podobna kot na odhodkovni. Prihodki, ki so predvideni na podlagi zakona ali pogodbenih obveznosti, so se izpeljali v skladu z načrtovano dinamiko, transferji, ki predstavljajo po večini sofinanciranje izvedenih del v okviru investicijskih projektov, ki so podprti z evropskim in državnim denarjem, pa sledijo izstavljenim zahtevkom, zato je njihova realizacija pogojena z realizacijo na projektih. Čeprav se poročilo nanaša na prvo polletje, je župan svetnike dodatno seznanil tudi z realizacijo poslovanja v tromesečju drugega polletja. Poudaril je, da se dinamika realizacije nadaljuje,

kot je bilo načrtovano, bistveno pa se je povečala tudi na področju investicijskih odhodkov. V tem času so namreč zapadli v izplačilo plačila za večji del načrtovanih in tudi izvedenih del. Kot kaže, je poudaril župan, bo s tako dinamiko tudi letošnji proračun izveden v predvidenih okvirih, seveda z upoštevanjem nekaj sprememb oz. razporeditev, kot je bilo npr. skoraj 100-odstotno povečanje izdatkov za preteklo zimsko službo. Ob tem je izrazil skrb edino zaradi višine določenih davčnih in kapitalskih prihodkov, kjer realizacija neposredno žal ni odvisna od dela občine. Tu gre pričakovati nekoliko manjšo realizacijo prihodkov od načrtovanih, zato bo treba nekatere odhodke prolongirati ali pa ne izvesti vsega oz. ne v predvidenem obsegu, za kar je župan v okviru svoje pristojnosti že izdal nekaj ukrepov.

OBČINSKA PRIZNANJA IN NAGRADA

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je objavila poziv za zbiranje predlogov za podelitev priznanj in nagrade Občine Sodražica za leto 2018, na podlagi katerega so prispeli trije predlogi za priznanja in en predlog za zlato plaketo. Ugotovila je, da so vsi predlogi utemeljeni, in zato predlagala občinskemu svetu, da se sprejme sklep o podelitvi priznanj in nagrade. Sklep je občinski svet soglasno sprejel. Nagrajenci oz. dobitniki priznanj bodo razglašeni na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku, ki bo letos 26. oktobra 2018 ob 19. uri v Športni dvorani Sodražica.

SKLEP O OPROSTITVI PLAČILA KOMUNALNEGA PRISPEVKA V OBRTHNI CONI

Vinko Čampa je svetnikom pojasnil, da je Občinski svet Občine Sodražica v letu 2015 sprejel Sklep o oprostitvi plačila komunalnega prispevka v novourejeni obrtni coni Fibran, ki je veljal, če je bila vloga za oprostitev plačila komunalnega prispevka podana najkasneje do 31. 5. 2017. Do navedenega roka je to možnost izkoristil samo en investitor, to je LOGO, d. o. o., ki zaključuje gradnjo, po preteku roka pa so se začeli pojavljati drugi potencialni investitorji. Župan je nadalje pojasnil, da je bila navedena obrtna cona v letu 2015 v celoti komunalno opremljena, projekt pa je bil sofinanciran z evropskimi sredstvi. Delež sofinanciranja je znašal 85 % upravičenih stroškov. V skladu z zakonodajo deleža, ki je predmet sofinanciranja EU-sredstev, tako ni možno upoštevati pri izračunu komunalnega prispevka. Pojasnil je tudi, da je oprostitev plačila komunalnega prispevka možna na podlagi 18. čle-

na Odloka o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Sodražica (Ur. l. RS, št. 30/2012, 27/2013). Pri tem gre za oprostitev, ki je vezana zgolj na določen prostor, kjer se je predhodno izvedel določen projekt. Glede na to, da smo k upoštevanju 85-odstotnega sofinancerskega deleža iz EU-sredstev zavezani do leta 2020, se tudi določba sklepa nanaša na ta rok, torej bodo vlagatelji upravičeni do oprostitve plačila, če bo vloga podana najkasneje do 31. 12. 2020. Občinski svetniki so sklep soglasno podprli.

Svetniki so obravnavali tudi predloge Odbora za komunalne zadeve in predloge Komisije za razpolaganje s stvarnim premoženjem, ki so jih podale pravne oz. fizične osebe za urejanje posameznih vprašanj, predvsem s področja gradnje, komunale ter urejanja premoženjskopравnih zadev.

Ob koncu mandata se je župan zahvalil članici in članom občinskega sveta za sodelovanje. Zavzel je stališče, da je bilo sodelovanje konstruktivno, kar se odraža tudi v uspešno izvedenih projektih in nalogah.

Občina Sodražica obvešča, da je s 1. septembrom tržnica predana v upravljanje JKP Komunala Ribnica. Predvideni program tržnice predstavlja prodajo na prostem ob delavnikih, razen ob sobotah, ko naj bi potekala »Sobotna tržnica v Sodražici«, kjer se bo prodajala lokalno pridelana hrana in drugi domači izdelki.

Do konca leta bo »Sobotna tržnica v Sodražici« poskusno potekala vsako tretjo soboto v mesecu **(20. oktobra, 17. novembra in 15. decembra 2018) od 8. do 13. ure.**

Lepo povabljeni k obisku tržnice.
Vsi zainteresirani vljudno povabljeni tudi k trženju.

Dodatne informacije dobite pri Darji Vetrih,
Občina Sodražica (tel. 01 83 71 005 ali
darja.vetrih@sodrazica.si).

PROJEKT DOLB – OSKRBA S TOPLOTNO ENERGIJO

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: BLAŽ KOVAČIČ

Projekt DOLB Sodražica se je začel s sklepom Občinskega sveta Občine Sodražica s sprejetjem Koncesijskega akta za izvedbo projekta »Oskrba s toplotno energijo na območju dela Občine Sodražica v letu 2017«, kar hkrati predstavlja soglasje Občine Sodražica koncesionarju za izvajanje tržne distribucije toplote na območju občine Sodražica. Občina je v aprilu 2017 objavila javni razpis za izbiro koncesionarja. Kot najugodnejše je bilo konec leta 2017 izbrano podjetje EKOEN, d. o. o., ki je ponudilo izvedbo investicije za 415.000 EUR z DDV.

Investicija zajema namestitve dveh novih kotlovnih in skladišča v kletnih prostorih objekta stare kmetijske zadruge in kleti objekta osnovne šole v Sodražici ter izvedbo novih toplovodnih povezav med objekti na Trgu 25. maja. Kot gorivo se bodo uporabljali lesni sekanci. Na kotlovnico v stari zadrugi bosta navezana bloka na naslovu Trg 25. maja 1, 7, 9 in 11 ter občinska stavba na naslovu Trg 25. maja 3. V vseh objektih se bodo namestile toplotne postaje, s čimer bo prodaja

toplotne energije postala preglednejša kot do sedaj.

Koncesija je bila podjetju EKOEN, d. o. o., podeljena za dobo 15 let.

ZAČETEK OSNOVNE ŠOLE 2018

VARNA POT V ŠOLO

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: BLAŽ KOVAČIČ

Kot vsako leto se je tudi v letu 2018 s pomočjo Sveta za preventivo občine Sodražica v sodelovanju z Občino Sodražica, prostovoljnimi gasilskimi društvi, PGD Sodražica, PGD Žimarice in PGD Gora, Policijsko postajo Ribnica in Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom Ribnica izpeljalo varovanje prehodov za pešce ob poteku šolske poti skozi Sodražico. V redarski službi, ki je trajala od ponedeljka, 3. septembra, do četrтка, 6. septembra, je redarsko službo opravljalo v eni izmeni po devet ali deset redarjev iz vrst gasilcev, upokojencev, policistov in članov Medobčinskega inšpektorata in redarstva Ribnica. Varovali so varno pot v šolo, ki jo na začetku šolskega leta z odsevnimi panoji označi osnovna šola.

Občina Sodražica se vsem sodelujočim najlepše zahvaljuje za nesebično pomoč pri varovanju prehodov za pešce in varne poti v šolo.

VIHARČKI MED PODPISNIKI KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

Po končanih pogajanjih petih strank leve koalicije s še bolj levo stranko Levica glede programa dela naslednjega mandata smo bili sredi avgusta (17. 8. 2018) priča volitvam mandatarja. Kandidat Marjan Šarec je dobil 55 glasov. Enega ali dva več, kot je imel dogovorjenih.

Slab mesec kasneje (13. 9. 2018) smo opravili glasovanje o listi kandidatov za ministre, ki jo je na osnovi koalicijskih dogovorov predložil novoizvoljeni predsednik vlade. Tu je bila podpora že precej manjša, saj je tej listi odrekla podporo Šarčeva pridružena partnerica Levica. Ministrska ekipa je dobila le 45 glasov podpore, kar deset manj od pričakovanih, in če je ne bi podprlo nekaj poslancev Jelinčičeve SNS, bi kaj lahko Šarčeva lista ministrov padla. Kar ne bi bila nikakršna škoda. Tisti, ki ste si morda vzeli čas in spremljali t. i. zaslišanja, ste lahko opazili, da več kandidatov za ministre ni noben presežek.

Da bosta delo vlade in koordinacija dela koalicije v državnem zboru precej zahtevna naloga, je pokazala že izredna seja, na kateri smo obravnavali načrtovane povečane obdavčitve gospodarstva in državljanov, ki so zapisane v koalicijskem sporazumu.

Zaradi posebnih zahtev stranke Levica, ki jih je ta uspela vsiliti Šarcu, ki je na vsak način hotel postati predsednik vlade, se bo marsikomu iz koalicije še kolcalo in bo moral v času trajanja koalicije velikokrat pogoltniti krepke cmoke. V koalicijskem sporazumu je zapisanih vrsta obvez države, ki bodo, če bodo realizirane, zahtevale dodatno najmanj dve milijardi evrov letno. Večino tega bi bilo treba zbrati z dodatnimi davki, nekaj z zadolževanjem. To pomeni, da bi se morali povečati davki, prispevki, podražiti tudi javne storitve ali izdelki, ki jih regulira država, da bi na koncu dobili denar za nekatere družbene skupine. Naj opozorim, da je veliko premoženja na kmetijskem in manj razvitem podeželju, kar pomeni, da bodo večja bremena padla tudi na lastnike slabo donosnih kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki so v zadnjih letih izpostavljeni še velikim naravnim

obremenitvam – žledu, lubadarjem, viharjem, suši itd., ki še dodatno prizadenejo lastnike.

Odziv gospodarstva in posameznikov je bil buren. Še posebej so se izpostavili nekateri najbolj prepoznani, npr. Akrapovič, Boscarol, Batagelj ... Buren je bil tudi odziv zbornic. Kako tudi ne. Ne morejo si predstavljati, da bi njihove sadove in sadove njihovih dobro plačanih zaposlenih namesto njih delili Mesec, Kordiš, Violeta, Trček ... in njim podobni teoretiki. Da bi bila mera polna, so levičarji naše najuspešnejše lastnike, ki so uspeli tudi v svetovnem merilu, označili za izkoriščevalce, utajevalce in za uporabnike javnih sredstev. Skratka, iz ust Levice niso bili vredni nobene lepe besede ali hvaležnosti. Namesto da bi ustvarili pogoje, da bi v državi nastalo še več tako uspešnih in razvojno prodornih podjetij, ki bi se kosala s svetovno konkurenco, zaradi česar bi posledično ustvarjala nova in dobro plačana delovna mesta, so se spravili še na te redke bisere in jih na vsak način poskušajo utopiti v povprečje. Jasno je, da je tam, kjer pride do prevlade leve ideologije, utopično pričakovati napredek. Ni možen niti teoretično, kaj šele v praksi. Primerov neuspešnih levih državnih politik imate, kolikor hočete. Navsezadnje je bila tudi Jugoslavija tak primer, zato je tudi propadla.

Odzvali so se tudi člani koalicije – Počivalšek, Han, Židan in drugi, ki so hiteli pojasnjevati, da se tisto, kar je zapisano v koalicijskem sporazumu, ne bo izvajalo tako, kot je zapisano, s čimer so hoteli na hitro zmanjšati škodo, ki so jo povzročili z zapisi v osnovnem aktu koalicije. Ob tem je zanimivo, da so ta akt, ki so ga dva meseca dan in noč usklajevali predsedniki koalicijskih strank (Šarec, Židan, Cerar, Bratušek, Erjavec, Mesec), z enim stavkom razglasili za brezveznega. S tem se je ponovno pokazalo, da njihova beseda, zaveza ali obljuba ne velja prav nič. Da ves koncept vseh levih strank slovi na udarnih parolah, ko pa je treba storiti kaj konkretnega, pa njihova vnema kar naenkrat zvodeni. In v ozadju se začne delo za lobije oz. za njihovo globoko državo, prežeto s klientelizmom in korupcijo.

Zdi se mi, da v tem mandatu ne bo prav nič drugače. Veliko bo viharčkov v kozarcu vode, nesoglasij v koaliciji, sproduciranih afer, ki jih bodo prodajali javnosti, v ozadju pa se bo izčrpavalo, pralo ...

NOVO ŠOLSKO LETO NA OŠ DR. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA

PIŠE: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA

September je tu. Šolska vrata so se ponovno odprla in šolo so napolnili veseli in razigrani glasovi. V vrtcu pa je bil vesel živzav celo poletje in se nadaljuje v novo šolsko leto, ki bo prineslo nova spoznanja, vsebine, dosežke in radosti. Polni načrtov in novih idej si želimo, da bi v letu, ki je pred nami, izpolnili pričakovanja vseh, otrok vrtca, učencev šole, staršev, strokovnih delavcev in širšega okolja.

Prvi šolski dan je zagotovo pomemben dan za vse učence, še posebej pa za prvošolce, ki so prvič prestopili prag naše šole in ta dan pričakujejo najbolj nestrpno in s posebnim vznemirjenjem.

V letošnjem šolskem letu na naši šoli obiskuje pouk 272 učencev, in sicer 257 učencev na matični šoli in 15 učencev na Podružnični šoli dr. Janeza Evangelista Kreka pri Svetem Gregorju. Med nami je letos 37 prvošolčkov, na matični šoli 32 in pri

Svetem Gregorju pet. Pouk poteka v štirinajstih oddelkih na matični šoli, v dveh kombiniranih oddelkih na podružnični šoli, vzgojna dejavnost pa v osmih oddelkih enote vrtca pri šoli. V enoti vrtca smo imeli na prvi šolski dan 131 otrok in v septembru so se nam pridružili še trije. Nekaj otrok pa bomo sprejeli tudi tekom šolskega leta, ko bodo izpolnili starostni pogoj enajstih mesecev.

Znanje je izjemnega pomena in odpira številne poti. Spoznavanje novega in pridobivanje odgovorov na vprašanja, ki se vseskozi porajajo, naj v naši šoli in vrtcu poteka v prijetnem vzdušju. Prav je, da so učenci prizadevni pri učenju in raziskovanju, a enako pomembno je, da znajo uživati sleherni trenutek; tudi tiste, ki jih preživijo v šolskih klopih in se jih bodo vedno radi spominjali. V šoli se mnogokrat spletajo prijateljstva in verjamem, da jih bodo

učenci tudi letos sklenili ali okrepli. Vsekakor pa je pomembno, da učenci pomagajo drug drugemu, da so solidarni, strpni, da spoštujejo drug drugega in drugače misleče ter da so socialno občutljivi in jim je mar drug za drugega.

V času počitnic šola in vrtec nista samevala. Poskrbeli smo, da so prostori otroke in učence pričakali čisti in lepo urejeni. Na novo smo v celoti opremili tri učilnice, za ostale prostore šole in vrtca smo dokupili nekaj kosov pohištva, prepleskali prostore in opravili vsa potrebna popravila in druga vzdrževalna dela.

Vsem, otrokom vrtca, učenkam in učencem, vsem strokovnim delavcem in drugim zaposlenim na šoli, želim uspešno novo šolsko leto, ki naj bo prežeto z veliko radovednosti, ustvarjalnosti in znanja, z veliko dobre volje in prijetnimi medsebojnimi odnosi.

PRVI ŠOLSKI DAN

PIŠE: MINKA PAKIŽ, FOTO: ARHIV OŠ

Ponedeljek, 3. septembra 2018, je bil zagotovo zelo pomemben dan za naše letošnje prvošolčke. Prestopili so prag OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica.

Ob desetih so se v dvorani šole zbrali vsi prvošolčki z matične šole in s podružnične šole dr. Janeza Evangelista Kreka Sveti Gregor v spremstvu svojih staršev, učiteljic prvih razredov, ravnateljice šole in tudi župana občine.

Uvodni pozdrav in dobrodošlico nam je vsem izrekla naša ravnateljica, gospa Majda Kovačič Cimperman. Sledil je nagovor župana, gospoda Blaža Milavca. V nadaljevanju je z gledališko predstavo Prvič v šolo družinskemu gledališču Kolenc uspelo otroke na igriv način popeljati v šolske klopi. Vsi prisotni smo bili priča, da so otroci ob gledanju predstave uživali.

Po predstavi so starši s ploskanjem v avli pozdravili uspešne skoke v šolo naših letošnjih prvošolčkov. Učiteljice smo učence odpeljale v matični učilnici in se z njimi družile, starši pa so v jedilnici med seboj poklepetali ob kavi in si izmenjali vtise o prvem šolskem dnevu, ki so ga doživeli skupaj s svojim otrokom.

DEVETOŠOLCI NA OGLEDU ULICE OBRTI V CELJU

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: PAVEL HOČEVAR

V sredo, 12. septembra 2018, je Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica za devetošolce osnovnih šol Ribnica, Sodražica in Loški Potok organizirala ogled Ulice obrti, ki je potekala v sklopu 51. Mednarodnega obrtnega sejma v Celju. Skupaj s spremljevalci je bilo 47 udeležencev.

Obiska so se udeležili tudi župan občine Ribnica, g. Jože Levstek, župan občine Sodražica, mag. Blaž Milavec, župan občine Loški Potok, g. Ivan Benčina, ter predsednik OOO Ribnica, g. Franc Lesar, in sekretar, g. Pavel Hočevar.

Na Ulici obrti je bilo predstavljenih 14 poklicev (avtoserviser, slaščičar, strojni mehanik, orodjar, mizar, pečar, tesar, slikopleskar, električar, pek, hotelir, avtokaroserist, izvajalec suhomontažne gradnje in rokodelec). Poleg predstavitve so se nekateri devetošolci aktivno vključili tudi v izdelavo posameznega izdelka oz. storitev ter se preizkusili v posameznem poklicu.

Tako učenci kot mentorice so dobili celovito informacijo o šolah, ki izobražujejo za posamezne poklice, natančno informacijo o štipendiranju in opravljanju prakse v šolah in podjetjih. S pomočjo vprašalnikov, ki sta jih oblikovala OŠ Ribnica in OZS, so učenci še dodatno spoznavali posamezen poklic. Med poklici je bila predstavljena tudi domača in umetnostna obrt, ki jo je predstavljal plehtar Franc Žuk iz Ribnice.

Župani in vodstvo OOO Ribnica so čas izkoristili tudi za poslovne zadeve. Na krajšem sestanku so se sestali s predsednikom OZS, g. Brankom Mehom, obiskali so razstavnici paviljon podjetja Inotherm iz Prigorice, na katerem so se srečali tudi z županom občine Log - Dragomer Miranom Stanovnikom, znanim »puščavskim lisjakom«.

ODLIČNE UVRSTITVE NA KROSU

PIŠETA: SLAVKA TANKO IN NASTJA VUČKOVIČ

V petek, 5. 10. 2018, so se učenci OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica, od 1. do 5. razreda, udeležili krosa v Loškem Potoku, ki sta ga organizirali OŠ dr. Antona Debeljaka Loški Potok in Občina Loški Potok.

Tekmovanja se je udeležilo veliko šol, med drugim Loški Potok, Ribnica, Velike Lašče, Nova vas in Dobrova. Vreme je bilo sončno, vendar ne prevroče, tako da so učenci lahko napeli vse moči in tekli svojemu cilju – rezultatu naproti.

Učenci naše šole so se maksimalno potrudili, kar so dokazali s kolajnami, ki so jih dosegli kar 7. Na dosežke smo zelo ponosni tako mi učitelji kot njihovi starši.

V sklepnem delu obiska so župani in vodstvo OOO Ribnica učencem namenili nekaj besed o pomenu obrti in podjetništva v poklicnem razvoju posameznika in družbe kot celote.

Marsikateremu devetošolcu bo ogled Ulice obrti olajšal poklicno odločitev.

Sicer pa je bil obisk za vse udeležence prijetno in poučno doživetje.

ZAHVALA

Osnovna šola dr. Ivana Prijatelja Sodražica se iskreno zahvaljuje Policijski postaji Ribnica in PGD Sodražica ter vsem posameznikom, ki ste nudili pomoč učencem in otrokom vrta pri spremljavi na šolski poti ter skrbeli za prometno varnost vseh otrok v jutranjem in popoldanskem času v prvih dveh tednih pouka ob začetku šolskega leta 2018/2019.

Iskrena hvala tudi gospodu Toniju Vidmarju s Policijske postaje Ribnica za izpeljavo vseh predavanj s področja varnostnih navodil v prometu za starše otrok iz matične in podružnične šole. Hvala tudi za sodelovanje in strokovno izpeljavo pouka s področja prometne vzgoje z učenci prve triade ter skrb za izvedbo in nazoren prikaz prometnih situacij v neposredni bližini šole in na šolski poti v Sodražici.

Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica

PREJEMNIKI MEDALJ

1. RAZRED: NEJC ZABUKOVEC – BRONASTA
2. RAZRED: ELA LAVRIČ – SREBRNA
3. RAZRED: MATEVŽ TURK – SREBRNA
PIA VESEL – SREBRNA
LINA ŽLINDRA – BRONASTA
4. RAZRED: MARCEL MATKO – ZLATA
5. RAZRED: IZA DEBELJAK – BRONASTA

O MATEMATIČNI PISMENOSTI NA 53. SEMINARJU ZA VZGOJITELJE, UČITELJE IN PROFESORJE

PIŠE: TINA KLUN, FOTO: ARHIV OŠ

V okviru projekta NA-MA POTI (naravoslovno-matematična pismenost, opolnomočenje, tehnologija in interaktivnost), ki se letos že 2. leto izvaja v enoti vrtca pri osnovni šoli Sodražica, sva se vodja projekta Tina Klun in pomočnica ravnateljice Tadeja Topolnik udeležili seminarja za vzgojitelje, učitelje in profesorje dvojezičnih vrtcev in šol v Gorici (Italija). Seminar je potekal tri dni, člani razvojnih timov NA-MA POTI pa smo bili prisotni le tretji dan.

Program seminarja je bil sestavljen tako, da smo se udeleženci po skupnem plenarnem predavanju razdelili v tri skupine oz. delavnice. V prvi skupini so bili zastopani vzgojitelji, v drugi razredni učitelji in v tretji skupini učitelji nižjih in višjih srednjih šol. Člani razvojnih timov smo za goste seminarja pripravili krajše delavnice, katerih namen je bil predstavitev dejavnosti, s katerimi spodbujamo razvoj procesnih znanj pri matematiki in naravoslovju v vrtcu. Kot primer dejavnosti smo udeležencem predstavili matematično dejavnost, kjer se matematični liki povezujejo z oblikami prometnih znakov. Tekom delavnice smo s približno petdesetimi vzgojitelji razvili diskusijo, kako dejavnost razširiti oz. prilagoditi za izvajanje v vseh oddelkih vrtca.

Aktivna udeležba na seminarju je plod dobrega sodelovalnega dela projektnega tima našega vrtca, saj smo na ta način lahko primer dobre vrtčevske prakse delili tudi z drugimi vzgojitelji in vrtci.

V letošnjem letu bomo nadaljevali z dejavnostmi, s katerimi pri otrocih razvijamo matematično pismenost, poleg tega pa bo ena izmed prednostnih nalog našega razvojnega tima povezovanje matematične in naravoslovne pismenosti po vertikali in horizontali.

„Naša strokovna delavka Tina Klun je v svoji predstavitvi nazorno prikazala razvojne stopnje usvajanja pojmov posamičnih likov pri mlajših in starejših otrocih. V analizi dela je opisala postopnost prehoda s konkretne ravni, tj. prepoznave in ločevanja likov, preko razvrščanja po različnih kriterijih (npr. barvi, obliki) do uporabe simbolov v različnih grafičnih prikazih in prepoznavanja likov v različnih okoliščinah, v širšem okolju.“

Tadeja Topolnik

NA ŠOLSKI NJIVI PRIDELALI DOBRIH 100 KG KROMPIRJA

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ERNEST PIRNAT, MENTOR KMETIJSKEGA KROŽKA

Konec maja so člani kmetijskega krožka OŠ Sodražica na šolski njivi, ki se nahaja za zdravstveno postajo v Sodražici, posadili krompir. Kmetijski inštitut Slovenije je šoli doniral pet slovenskih sort (slavnik, kokra, vipava, savinja in krka). Z namenom, da se ga pobira ob začetku šolskega leta, je bila saditev krompirja pozna (30. maja).

Poletno vreme nam je prizaneslo, saj ni bilo suše, ki bi lahko prizadela rast krompirja v zgodnji fazi. Prizanesli so nam tudi škodljivci in dokaj slabo se je razvil plevel, kljub temu da v času počitnic njive nismo okopavali. S ponosom smo ugotovili, da smo pridelali dobrih sto kilogramov krompirja. Najbolje sta se obnesli sorti kokra in slavnik. Pri slednji so bili gomolji še posebno veliki. Najmanj smo bili zadovoljni z vipavo, saj je bil pridelek droben. Vse sorte so otroci tudi poskusili na degustacijskem srečanju, kjer so ocenili, katera je najprimernejša za cvrtje ali peko v pečici. V kratkem bodo poskusili še, kako se obnesejo pri kuhanju.

Na šolski njivi smo pridelali še nekaj fižola, graha, čebule in buč. Pri fižolu smo preizkusili tako najbolj znanega – češnjevca kot domačega ribničana. Ker fižol hitreje dozori kot krompir, so ga v času poletja pobrali otroci iz vrta. Otroci različnih starosti so bili zelo zavzeti, saj so se kljub prosti igri na zunanjem igrišču navdušeno posvetili luščenju fižola.

Poleg šolske njive ima šola tudi manjši šolski vrt oz. atrij. Gre za prostor med stavbami šole, vrta in športne dvorane. Za vrt so skrbeli predvsem mlajši člani krožka. Redno so oskrbovali dve visoki gredi, kjer so bili odlični rastiščni pogoji za redkev (trikratna setev), blitvo, solato, zelje, brokoli in nekatera zelišča. Brokoli nas razveseljuje še v jesenskem času, ob njem pa uspevata motovilec in radič.

Na šolskem vrtu na terasah tudi letos uspevajo jagode. Ob terasah so učenci pripravili še gomilasto gredo po vzoru permakulturnih metod, iz katere so se bujno razrasle buče in kumare, v mešanih posevkih pa še koleraba, paprika, brokoli in nekatera zelišča. Del zavetja so jim pripravile sončnice, ki so krasile atrij od julija do konca septembra.

Letošnja novost na šolskem vrtu so paprike in paradižniki, ki lepo uspevajo v zatišnih legah pod zunanjo streho hodnika športne dvorane. Del paradižnikov in različnih sort paprik je razporejenih na zunanjih okenskih policah učilnic podprtiličja šole. Učenci so v maju posadili te sadike v večja vedra, v katera so pred tem pripravili kakovostno zmes iz njivske prsti in dobro predelanega hlevskega gnoja. Sami so skrbeli za redno zalivanje v juniju, v času počitnic pa so nam pridno priskočile na pomoč

vzgojiteljice iz vrta in prisotni starejši otroci.

Ob sklepu letošnje letine se zahvaljujemo vsem prostovoljcem, ki ste priskočili na pomoč. Posebna zahvala gre mojemu očetu za prispevek pri gnojenju in izkopavanju krompirja. Prihodnjo sezono načrtujemo še povečanje dejavnosti, saj so članice in člani krožka zavzeti in lepo napredujejo pri delovni vzgoji. Želimo se zgledovati po OŠ ob Rinži Kočevje, kjer letno pride-lajo okoli 1,5 tone krompirja. Upamo, da bo delo naših učen-
cev kmalu tudi del zdrave šolske prehrane.

Učenke in učenci
KMETIJSKEGA KROŽKA OŠ SODRAŽICA
ponujajo pomoč starejšim občanom pri
hišnih in drugih opravilih.

Možna opravila:

- pobiranje pridelkov (npr. sadja)
- zlaganje drv
- pomoč pri oskrbi vrtov, dvorišč, grobov ipd.

Če potrebujete pomoč ali poznate osebo, na katero se lahko obrnemo, vas vabimo, da pišete na kmetijskikrozek@gmail.com ali pokličete v tajništvo OŠ Sodražica. Delo opravimo prostovoljno.

Ernest Pirnat, mentor kmetijskega krožka

Vljudno vabljeni na

2. POSVET O TURIZMU v občini
Sodražica,
ki bo potekal **v petek, 19. oktobra,**
ob **19. uri v učilnici 4. A OŠ**
Sodražica.

Posvet bo potekal v obliki razprave prisotnih na temo razvojnih možnosti lokalnega turizma. V nadaljevanju je predvideno oblikovanje delovne skupine za pripravo razvojne strategije o turizmu.

Ernest Pirnat, pobudnik posveta

NOVICE IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV SODRAŽICA

SREČANJE UPOKOJENCEV V RAVNEM DOLU

PIŠE: ANA MODIC, FOTO: ARHIV MEH

Nikoli ni prepozno poročati o dogodku, ki se je zgodil že pred časom. Tokrat bomo šele jeseni poročali o dogodku, ki se je zgodil poleti. Računamo, da bo pozna objava pripomogla tudi k oživitvi spomina na poletna dogajanja.

Šestega junija letos je bilo v Maticovi etno hiši srečanje članov dveh društev upokojencev, in sicer z Mirne na Dolenjskem in iz Sodražice. Organizacija srečanja je bila s podporo obeh društev izpeljana v režiji Maticove etno hiše. Na povabilo organizatorja so se srečanja udeležili tudi predstavniki DU Ribnica in DU Loški Potok. Skupaj je bilo prisotnih sto udeležencev. Težo srečanju so dali tudi gostje, kot so: predsednik PZDU Dolenjske in Bele Krajine, g. Jože Jazbec, podporo svojemu občinskemu društvu je dal mirenski župan, ki se je tudi udeležil tega srečanja, ter podžupan

sodraške občine, g. Andrej Pogorelc. Sodraški župan je bil na žalost zadržan zaradi drugih službenih obveznosti. Srečanje je potekalo v popoldanskem času, ker so si gostje z Mirne pred tem ogledali cerkev na Novi Štifti. Uvod v srečanje je bil kulturni program, ki sta ga uravnoteženo pripravili obe društvi, s skečema in petjem pevskih skupin obeh društev. Kot gosta srečanja sta sodelovala tudi kvartet Zvon s Turjaka in kvartet Mlin z Iga. Za prehrano je v obliki kateringa poskrbela gostilna Urška iz Zamostca.

Razpoloženje je doseglo svoj višek in obe društvi sta se v večernem mraku razšli s sklenjenimi novimi poznanstvi in lepimi spomini.

Pohvalna je aktivnost enega in drugega društva, ker s takimi ali podobnimi dogodki popestrita družabno in kulturno dogajanje v kraju. Pri vsem tem niso pomembna leta starosti, pomembna sta volja in hotenje.

Naj dodam še oris svojega osebnega doživetja tega dogodka. Z DU Mirna sta prišli na srečanje tudi moji sošolki z novomeškega učiteljskega, s katerima se nismo videle že kar nekaj let, od mojega obiska na Mirni. Ena od njiju je bila avtorica in glavna igralka skeča Upokojenki gresta na morje. Po skupnem kosilu in obujanju spominov na čase našega šolanja sem njiju in še nekaj Mirčanov popeljala po stezi Ivanovega križevega pota do vrha Brinovega griča. Zamislili so se nad življenjskimi izreki, ki so napisani na posameznih postajah križevega pota, občudovali mogočnost obeh lip na vrhu griča, lepoto obeh cerkvenih stavb, še posebej so občudovali tudi temne gozdove naše Travne gore, zakaj v njihovi domači okolici takih gozdov ni.

Pohvala organizatorju Ivanu Šegi za prijetno vodenje prireditve, ki jo je še polepšal s svojim ribniškim humorjem in solo petjem pesmi Sem Ribn'čan Urban.

PRAZNOVALI SMO SKUPAJ Z JUBILANTI

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: DARKO VESEL

Za rojstne dneve pravijo, da jih je treba praznovati, saj smo lahko srečni, da smo zdravi in živi. Tako se vsako zadnjo soboto v avgustuzberemo na pikniku, da počastimo naše jubilate. Prelomnica so sploh okrogle obletnice, ko obračunavamo s preteklostjo, uživamo v sedanjosti in se že oziramo v prihodnost. Pozabiti in izločiti je trebvavo slabo prtljago, ki nas samo bremeni, in se veselo zazreti naprej.

Letos imamo v društvu 19 takih, ki praznujejo okroglo obletnico rojstva, štirje pari praznujejo zlato poroko, to je 50 let skupnega življenja, in eden biserno poroko, kar pomeni, da sta zakonca skupaj že 60 let.

Najprej jeza vse jubilate pesem dobrodošlice zapel naš upokojenski kvartet, Stane Modic pa jih je pozdravil s svojo harmoniko. Na mizi so jih že čakala darila, čudoviti kvačkani nageljčki in prtički. Oboji so delo naših neutrudnih deklet, ki so že prave mojstrice kvačkanja. Pripravljena so bila tudi priznanja za naše pare z dolgim zakonskim stažem. Naša predsednica je v nadaljevanju vsakemu posebej čestitala in muizročila darilce.

Smo v jeseni življenja, toda tudi jesen ima različna obdobja. Naši šestdesetletniki so še v obdobju zgodnje jeseni. Letos so ta prag prestopili trijenaši člani: Franc Turk, Anton Lušin, Anica

Mihelič. Vsi trije so v domačem krogu že praznovali, prisotna pa sta zatrdila, da se počutita še mlada in občutita še nobenih tegob staranja. Naj tako ostane še dolgo.

Leto 1948 je bilo v Sodražici zelo plodno, saj imamo med jublanti kar 11 sedemdesetletnikov.

To so: Anica Oražem, Francka Ogrinc, Jože Arko, Marija Zajc, Majda Oražem, Anica Rigler, Slavka Prijatelj, Mojca Henigman, Dominik Kovačič in Ivanka Andoljšek. To je pa že obdobje, ko se nekaterim dogajajo čudne stvari: bolečine v križu, revma, peša vid, sluh ... Ampak nič hudega, še vedno uživajo v lepih trenutkih življenja in še veliko lepih doživetij je pred njimi.

In potem so bili na vrsti tisti žlahtni med nami, stari 80 let: Štefka Francelj, Nada Vesel, Jože Ambrožič. V novembru bo to starost dosegel še Andrej Drobnič. Vsi se sprašujejo isto: »Mar res je minilo 80 let mojega življenja?« Ja, res je, v življenju ste že veliko doživeli in izkusili, ampak mi vam želimo, da bi bil tudi v prihodnje vsak vaš dan poln vedrine.

Marija Pust je bila letos naša najžlahtnejša jubilatka. Še malo, še čisto malo, pa bo našela 90 pomladi. Ko jo vidiš, težko verjameš njeni starosti. Pokončna hoja, obraz skoraj brez gub, bister pogled... Naj bosta zdravje in vedrina še naprej vaš spremljevalec.

Lep je bil pogled na pare, ki so skupaj že 50, 60 let. Tako mladostni in polni energije so, kar dokazujeta razumevanje in harmoničnost njihovih zakonov. Zlato poroko so letos praznovali: Angelca in Jože Indihar, Darinka in Viktor Žagarter Anica in Jože Vavtar. Že 60 let pa sta skupaj Kristina in Alojz Adamič. Vsi pari so se strinjali z ugotovitvijo, da življenje ni več tako enostavno kot

takrat, ko so se zaljubili in poročili. Še zdaleč pa tudi ni tako hudo, kot se je zdelo v trenutkih prvih nesporazumov. Kajti če bi bilo, ne bi ostali skupaj toliko let. Dragi zlatoporočenci in biserno wpo-ročenca, naj vas ljubezen še naprej osrečuje.

Skupaj z jubilanti smo doživeli lep popoldan.

11. SREČANJE STAREJŠI ZA STAREJŠE

PIŠE: ANA MODIC, FOTO: DARKO VESEL

Srečanje starejših od 70 let se je odvijalo 28. 9. 2018 v naši šolski dvorani in je trajalo približno tri ure. Na srečanju nas je bilo sto povabljenec.

Program je vodila tajnica DU Cvetka, ki je na začetku vsem starejšim čestitala ob prvem oktobru, dnevu starejših. Poleg tajnice so nas pozdravili tudi predsednica DU Milka, ravnateljica Majda Kovačič Cimperman in župan Blaž Milavec.

V kulturnem programu so nastopali: PZ DU Sodražica, folklorna skupina OŠ Sodražica pod vodstvom Mojce Šilc, študentka in pesnica Jasna Janež s svojo pesmijo Glagoli bivanja, Cilka Klinc-Golobič s pesmijo o domačem kraju in svojem domu v deželi kurentov, Angelca in Mirko Klun s petjem starih slovenskih ljudskih pesmi, učenec Aleks Zgonc z igranjem na harmoniko in stalnici naših družinj Olga in Milka s skečem V šolskih kloph.

Dajanje je tudi prejetje, pomoč sočloveku nas napolni in osrečuje.

Katarina nas je razmigala s telesnimi vajami sede, Ernest je ponudil učence iz kmetijskega krožka za pomoč starejšim pri obiranju jabolok, Cvetka pa nas je obvestila o poskusnem voznem redu kombija na relaciji Sodražica-Ribnica dvakrat tedensko in je med nami zbiral prijave za tako vožnjo, a jih žal ni bilo veliko, zbrala je le šest podpisov.

Po pestrem programu so nam prinesle postregle z malico in pijačo, ki so jo prinesle na mize, okrašene z jesenskimi astrami v vazicah in s kvačkanimi vrtnicami, ki sta jih prinesli Jelena in Nevenka. Letos so bili novost na mizah tudi domači piškoti. Vsa pohvala gospodinjam za pecivo in pripravljavcem dvorane za urejenost prostora. Prav tako gre pohvala in zahvala Cvet-

ki, nastopajočim in vsem, ki so s svojim delom pripomogli k uspehu srečanja.

Dodajam še verze, ki sem jih prepisala s Cvetkinega programskega lista:

*Vse v življenju
je treba deliti,
od veselja do žalosti,
od solz do smeha,
od iskanja do najdenja,
od vzponov do padcev,
od porazov do zmag.
Deliti je treba tudi ljubezen
in na koncu tudi življenje.*

MARIJINI DEVETDESET

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Malo je v naši občini devetdesetletnikov, zato je toliko bolj vredno in tudi zanimivo z njimi spregovoriti o njihovem življenju. Prihodnji mesec bo ta častljiva leta dočakala Pustova Marija. Ne trdi, da je zdrava kot dren, toda s pomočjo zdravil še vedno samostojno živi. Ima svoje gospodinjstvo, občasnoma pomaga tudi sinovi družini, ki ji vrača s skrbjo v trenutkih, ko tudi sama potrebuje pomoč. Do pred kratkim je skrbela za vrtova pri stari in novi hiši. Prvega še vedno obdeluje, sicer v manjšem obsegu in prideluje le zelenjavo za sprotno uporabo, drugega pa ne več. Če se dobro počuti, jo sin odpelje k nedeljski maši in nato na terasi bližnjega bifeja ob kavici pokramlja z dolgoletnimi prijatelji. Tega se vedno veseli.

Rojena je v Kračalih. »Prinesla« jo je vaška babica, po domače Andrejeva mati. Prvorojeni bratec je umrl, drugorojena je bila sestra Ivana, ona pa kot tretja in zadnja v družini Bartol. Oče je že pred njenim rojstvom odšel v Kanado s trehuhom za kruhom. Tam je ostal 33 let. Z družino je ohranjal stike le s pismi, zato ga je spoznala zelo pozno, ko je imela že sama družino. Kot predšolski otrok je začela pomagati mami in starim staršem na kmetiji. Razvajanja ni bilo. V spominu so ji ostala srečanja s staro mamo po očetovi strani. Kadar je prišla na obisk, je prinesla sestrici in njej po en bombon.

V šolo je hodila v Petrince, kjer so vaščani iz hleva naredili razred za 40 učencev, včasih jih je bilo tudi več. Otroci prvega, drugega

in tretjega razreda so hodili v šolo popoldne. Sedeli so po trije za eno klopjo in si delili črnilnik. Starejši so obiskovali šolo dopoldne. Rada je hodila med vrstnike in bila pridna učenka. Spominja se vseh učiteljev in učiteljic. In palice, ki je v učiteljevih in župnikovih rokah največkrat pristala, brez milosti, na fantovskih zadnjicah. Njena prva učiteljica je bila po domače Lužarjeva Ela, doma z Gore. V drugem razredu jo je učil Andrej Petek, v tretjem Lidija Avbelj, kasneje Lidija Šentjunc, ki je na Goro prišla kot zelo mlada učiteljica. To je bilo njeno prvo delovno mesto. Pet let jo je učil učitelj Grželj, ki je na Goro prišel iz Celja. Bil je dober učitelj, pošten, vendar strog. Ko je bila sredi osmega razreda, se je njeno šolanje končalo. Vojna vihra ni prizanesla niti vasem na Gori. Šola je bila požgana. Medtem ko se je sestra šolala v Ljubljani, je ona ostala doma in delala na kmetiji. Zanj je se začelo najtežje obdobje njenega življenja.

Ne spominja se ga rada. Poleg trdega dela na kmetiji je bil vedno prisoten strah zdaj pred enim, zdaj pred drugimi vojaki. Živež je bilo treba deliti in velikokrat za družino ni ostalo dosti. In če je ponagajala še letina ...

Leta 1956 se je poročila v Sodražico k Pustu. V hiši sta bili obrt in kmetija. Kmetijskih opravil je bila vajena, dela z lesom pa ne. Treba se ga je bilo priučiti. Z njim si je prisluzila tudi pokojnino. Pravi, da je uspešno krmarila med delom na njivah, delom v delavnici, gospodinjstvom in vzgojo treh otrok. Nikoli ji ni bilo dolgčas. Ko se je oče vrnil iz Kanade, je prevzela še skrb zanj, ki je trajala dobrih devet let.

Tudi sedaj ji ni dolgčas. Pred nekaj leti je redno obiskovala ure rekreacije v šolski telovadnici, do nedavnega je še vozila kolo do trgovin in pokopališča, zdaj pa ga je po nasvetu zdravnika pospravila v klet. Vsak dan naredi nekaj telovadnih vaj, skrbi za rože, malo vrtnari, bere, pogleda oddaje na televiziji, gre k maši in v družbo s prijatelji. Najbolj se veseli obiskov svojih otrok, vnukov in pravnukov. Zelo so pozorni do nje in radi pridejo, zato se počuti varno in brez skrbi.

Kaj naj ji zaželimo ob njeni devetdesetletnici? Pogumno naprej! Naj bo vsak nov dan zapolnjen z radostnimi dogodki, da bi še zmogla skrbeti zase in za vsakdanja opravila, da bi se še naprej veselila svojih dragih in da bi se še srečevala s svojimi prijatelji. Dragga Marija! Vse dobro v imenu članov DU Sodražica.

ŠEDRŽANKE NA OBISKU

Zelje naj bo doma v vsakem vrtu

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Jesen je čas pobiranja pridelkov. Kdor je pridno vrtnaril, mu ne manjka zelenjave. Z veseljem jo pobira, skladišči na različne načine ali porablja sproti. Med številnimi vrtninami so tudi križnice. Najpogostejša je zelje. Kdo ne pozna vsaj ene jedi iz zelja! Starejši vrtnarji svetujejo, naj bo zelje doma v vsakem vrtu. Ni preveč zahtevna vrtnina, vsebuje pa veliko zdravju koristnih snovi. Tudi naša tokratna sogovornica Irena Đorđević v svoji kuhinji rada uporablja zelje. Je Šedržanka, odkar se je iz Ljubljane preselila na Slemensko cesto. Tudi Ljubljana ni njeno domače mesto. Pred 13 leti je v Slovenijo prišla iz Prokuplja, iz JZ Srbije. Po poklicu je medicinska sestra, ki pa žal svojega poklica ne opravlja. Sprva je bil ovira slovenski jezik, ko pa je opravila tečaj slovenščine, so ji dela, ki jih je takrat opravljala, ustrezala. Lahko je bila več z družino, v kateri sta poleg nje in moža še dva otroka. Pravi, da lahko poprime za vsako delo. Ker izvira iz vaškega okolja, zna opravljati dela tudi s traktorjem. Vešča in ustvarjalna je v kuhinji, posebno rada peče sladice, njene torte pa so prava paša za oči. Zaposlena je na Komunali Ribnica in ima zelo razgiban delovni čas. Rada ima nogomet in otroke, zato ne preseneča, da je priljubljena nogometna trenerka prvošolcev in vrtičkarjev. Kadar koli ji dopušča čas, sodeluje v akcijah Šedržank.

In kaj vam Irena priporoča za kosilo? To sta **pódvarak** in **kólač**, oboje iz jenskih »zakladov«, zelja in jabolka. Jed in sladica sta značilni za njeno Srbijo.

O zelju

Lahko se odločamo med zgodnjimi ali poznimi sortami. Zgodnje sejemo v tople grede že februarja, saj semena kalijo že pri 5 °C. V slabih 40 dneh imamo že sadike. V marcu in aprilu jih posadimo na prosto, v razdaljah 30 × 30 cm. Presajamo jih tudi septembra, saj zelje lahko ostane na vrtu do konca novembra. Pozne sorte sejemo na gredice v aprilu, na začetku junija jih lahko presadimo na razdaljo 50 × 50 cm. Zelje ima rado gnojno zemljo, zato že v jeseni dobro pognojimo tla. Spomladi pa dodajamo kalijeva gnojila. Od naravnih gnojil, ki vsebujejo obilo kalija, je odličen gabez, zato ga uporabimo kot zastirko. Rast zelja spodbujajo tudi grah, fižol, solata in špinača kot vrstični sosjedje. Okus pa mu izboljšajo kamilice, koriander in kumina. Kuharski mojstri zelo cenijo zelje, ker je široko uporabno. Najpogosteje sta v rabi belo in rdeče zelje. Spomladno je bolj za solate, jesensko pa za kisanje.

/Vir: Zeleni svet /

PÓDVARAK (enolončnica za 6 oseb)

RECEPT: IRENA ĐORĐEVIĆ

Potrebujemo:

2 čebuli	maščobo
3 stroke česna	poper po okusu
1 korenček	1 žlico moke
1 svežo papriko	1 žlico mlete paprike
1 kg svežega zelja	6 piščančjih krač
sol	

Priprava:

- Čebuli nasekljamo, rahlo prepražimo v ognjevarni posodi ali posodi, ki jo lahko uporabljamo tudi v pečici, in dodamo narezana korenček in papriko. Pražimo minuto in dodamo nastrgan česen.
- Drobnorezemo zelje, ga stresemo k praženim sestavinam in na zmernem ognju dušimo 5 minut. Potresemo z moko, mleto papriko, solimo, popramo in zalijemo s toliko vode, da je vsebina prekrita. V to potopimo krače. Kuhamo na zmernem ognju 1 uro.
- Pečico segrejemo na 250 °C in v njej pečemo enolončnico dobrih 20 minut, da dobi skorjico. Jed mora biti gosta. K njej lahko postrežemo narezan paradiznik in kruh.

Nasvet: Krače lahko zamenjamo s suhimi rebrci, kranjsko klobaso ali šunko. Če zamenjamo zelje za krompir, pa dobimo novo jed z imenom džuveč.

KÓLAČ Z JABOLKI

RECEPT: IRENA ĐORĐEVIĆ

Potrebujemo:

1 skodelico ostre moke (300 g)
1 skodelico sladkorja (300 g)
1 skodelico pšeničnega zdroba (300 g)
1 vanilin sladkor
1 pecilni prašek
1 žličko cimeta
malo margarine ali masla
5-6 srednje velikih jabolk

Priprava:

- Pripravimo vse sestavine, pekač namažemo z margarino ali maslom ter pomokamo. Jabolka olupimo in nastrgamo, soka ne ostisnemo.
- V skledi pomešamo moko, sladkor, zdrob, vanilin sladkor in pecilni prašek. S pomočjo žlice s potresanjem s tretjino mešanice enakomerno prekrijemo dno pekača. Z roko nato po vsej površini enakomerno nadevamo jabolka in jih z žlico rahlo vtisnemo. Posujemo cimet. Nadaljujemo s posipanjem druge tretjine mešanice, dodamo drugo polovico jabolk, vtisnemo jih z žlico in prekrijemo s preostankom mešanice. Spet poravnamo z žlico in rahlo potisnemo navzdol.
- Ohlajeno maslo ali margarino naribamo čez ves pekač, pečico segrejemo na 200 °C in pečemo do zlatorumene barve, okrog 40 minut.

PROSLAVA TO IN 13. VETERANSKI POHOD OZVVS RIBNICA

PIŠE: FRANC MIHELICH, FOTO: ANTON PERHAJ

OZVVS Ribnica je v soboto, 8. 9. 2018, organiziral srečanje članov OZVVS z nazivom 13. veteranski pohod. Srečanje je potekalo na območju občine Sodražica. Poleg članov OZVVS Ribnica so se ga udeležile delegacije OZVVS iz Kočevja, Velikih Lašč, Grosuplja, Šmartna pri Litiji, Vrhnike – Borovnice ter Domžal. Srečanja se je udeležil tudi predsednik Pokrajinskega odbora VVS Slovenija, g. Janez Gregorič.

Vabilu na srečanje ob spomeniku vojne za Slovenijo v Sodražici so se odzvali tudi g. Jože Levstek, župan občine Ribnica, g. Blaž Milavec, župan občine Sodražica, ter nekateri občani.

Srečanje se je pričelo ob spomeniku vojne za Slovenijo v Sodražici. Oktet Gallus je zapel državno himno. Nato je udeležence pozdravil predsednik OZVVS Ribnica, g. Franc Mihelič, ki je po pozdravu vseh udeležencev pojasnil, da izraza na vabilu 13. veteranski pohod ne smemo razumeti črkobralsko. Pohod je pravzaprav le en del današnjih prireditev in pomemben pripomoček za doseganje bistvenih ciljev srečanja. Ti so:

- obujanje prijateljskih vezi med udeleženci in sklepanje novih poznanstev;
- seznanitev udeležencev z razlogi, ki so narekovali postavitev spomenika osamosvojitveni vojni za Slovenijo v Sodražici;
- spomin na 50-letnico ustanovitve Teritorialne obrambe Slovenije;
- prikaz dela lepot sodraške občine, njene zgodovine ter problemov in možnosti razvoja.

Sledil je nagovor župana občine Sodražica, v katerem je predstavil občino. Nato je g. Peter Levstek pojasnil aktivnosti v osamosvojitveni vojni za Slovenijo, ki so narekovali postavitev spomenika z napisom »Prebivalcem teh krajev za domovino in enotnost ob osamosvojitvi Republike Slovenije 1990–1991«. Dolgoletni poveljnik 27. območnega štaba teritorialne obrambe Ribnica, g. Milan Bavdek, se osebno ni mogel udeležiti našega srečanja. Napisal pa je pozdravni govor, ki ga je prebral predsednik OZVVS Ribnica. Gospod Rudi Rus je zaključil govorniški del programa s čustvenim nagovorom o aktivnostih članov TO, ki so sodelovali v osamosvojitveni vojni na območju sedanjih občin Loški Potok in Sodražica. K slovesnemu značaju proslave je zelo pripomogel oktet Gallus, ki je po vsakem govoru zapel domoljubno pesem, ob koncu programa pa je dodal še dve pesmi.

Prijavljeni udeleženci pohoda smo se nato odpeljali v Žimariče. Ob gostilni Pri Lukatu je bilo mesto začetka in zaključka pohoda. Funkcijo vodje pohoda je prevzel domačin, g. Janez Mihelič, profesor

in dolgoletni ravnatelj OŠ Loški Potok. Opravil jo je z odlično oceno.

Po t. i. dodatni varianti sodraške pešpoti nas je odpeljal preko zaselka Novi Pot do ostankov rimskega zapornega zidu (Claustra Alpiniumiliiarum). Pohod je nekajkrat prekinil za kratek počitek pohodnikov, sam pa je čas počitka pohodnikov izkoriščal za izčrpne razlage sodraške pešpoti, naravnih in kulturnih znamenitosti v občini ter prikaz življenja in dela njenih prebivalcev. Cilj pohoda je bil ostanek rimskega zidu. Odkrit je bil ob gradnji ceste na Novi Pot. Ob cesti nanj opozarja informativna tabla. Da bi bili udeleženci še bolj seznanjeni z vrednostjo spomenika, je za dodatno razlago rimskega zapornega zidu poskrbel g. Manfred Detering, profesor in dolgoletni uslužbenec seizmološkega inštituta. Gospod Detering nam je najprej pojasnil način postavitve rimskega zapornega zidu ter njegov potek po Sloveniji. Postavljen je bil v 3. in 4. stoletju. V naši bližini so ostanki rimskega zapornega zidu v občinah Velike Lašče, Sodražica in Loški Potok. Predstavil pa nam je tudi geološko strukturo tal ob spomeniku in v Sloveniji. Svojo razlago je zaključil z opisom seizmološke aktivnosti tal v Sloveniji ter dejavnikov, ki vplivajo nanjo.

Po ogledu ostankov rimskega zapornega zidu smo se okrepcali s kavo in sladkim priboljškom pri kmetiji Marolt ter se nato po isti poti vrnili na izhodiščno točko. Srečanje smo zaključili z okrepcilom v gostilni Pri Lukatu.

Ob zadovoljstvu, da je organizacija srečanja uspela tako z izvedbo proslave, pohoda kot tudi izobraževalnega programa ob pohodu, se nam je utrnilo nekaj misli:

- Ostanek rimskega zidu je skriti biser, ki nam je premalo znan. Čaka, da bo odkrit, bolj predstavljen javnosti ter postal pomemben dodatni element turistične ponudbe kraja.
- Temelji zidu so še danes, po najmanj 1600 letih, dobro vidni. Dokazujejo, kako dobri mojstri so bili rimljanski gradbeniki. Ali bodo tako dobro ohranjeni tudi temelji današnjih stavb?
- Naloga rimskega zapornega zidu je bila braniti občutljiva mejna področja pred nasilno naseljujočimi se ljudstvi ter varovati sedež rimskega imperija. Svoje naloge ni mogel opraviti, Rimljani so se zlili z ljudstvi, pred katerimi naj bi jih branil. Nekateri zgodovinarji navajajo kot glavnega krivca za propad rimskega cesarstva propad moralnih vrednot in premalo otrok.
- Tovrstna opozorila poslušamo od mnogih sociologov tudi pri nas za današnji čas. Bralcu prepuščam sodbo, ali se dovolj zavedamo, da je »zgodovina učiteljica življenja«.

DAN SLOVENSКИH LEKARN 2018

PIŠE: ALENKA ADAMIČ, MAG. FARM.; FOTO: FREEPICK

26. septembra godujeta sv. Kozma in Damijan, ki sta bila po izročilu izučena zdravnika in lekarnarja. Bolne sta zdravila brezplačno in na ta način mnogo ljudi spreobrnila v krščanstvo. Na začetku 4. stoletja sta po nekaterih virih umrla mučeniške smrti. Ta dan pa praznujemo tudi slovenski farmacevti. Sekcija farmacevtov javnih lekarn pri Slovenskem farmacevtskem društvu in Lekarniška zbornica na ta dan tradicionalno organizirata Dan slovenskih lekarn. Takrat podrobno obravnavamo določeno aktualno tematiko na temo zdravil. Letošnji, že 14. Dan slovenskih lekarn, je bil posvečen izdelkom iz zdravilnih rastlin.

Zaradi povečanega trenda vračanja k naravi se tudi zdravilne rastline zadnja leta čedalje bolj vračajo v naše življenje. Marsikdo se loti nabiranja in priprave izdelkov sam, veliko pa je ponudbe tudi v lekarnah, trgovinah in tudi na spletu, po TV in radiu. Pri nabiranju, izdelovanju in kupovanju izdelkov iz zdravilnih rastlin je potrebna previdnost, kajti splošno uveljavljeno mišljenje, da je vse, kar je iz narave, tudi varno, na žalost ne drži. Zato v naravi nabirajmo samo rastline, ki jih dobro poznamo, pa tudi pripravke iz njih pripravljamo le po strokovnih navodilih. Zelo previdni pa moramo biti tudi pri nakupu izdelkov, predvsem prehranskih dopolnil, saj reklame obljublajo marsikaj, tudi neresnične oz. zavajajoče sposobnosti zdravljenja oz. celo ozdravitve z določenimi pripravki iz zdravilnih rastlin. Pripravki iz zdravilnih rastlin, ki jih dobite v lekarnah, so plod strokovnega dela in so lahko dobrodošlo dopolnilo za lajšanje ali zdravljenje z zdravili, vendar morate obvezno nadaljevati tudi zdravljenje z zdravili, ki vam jih predpiše zdravnik.

»ZDRAVILO« ALI »PREHRANSKO DOPOLNILO«?

Zdravilo je definirano kot izdelek, ki je predstavljen z lastnostmi za zdravljenje ali se lahko uporablja za zdravljenje. Zdravila glede na predpisovanje delimo na tista, za katera potrebujemo zdravniški recept (izdajamo jih samo na recept), in tista, za katera ga ne potrebujemo (izdajamo jih (tudi) brez recepta). Delitev na ti dve skupini ni določena po učinkovitosti, temveč glede na varnost, pri čemer moramo upoštevati, da so zdravila z zelo močnimi učinki velikokrat povezana z večjimi tveganji (neželenimi učinki, medsebojnimi učinki, kontraindikacijami, prevelikim odmerjanjem) in jih zaradi tega izdajamo samo na recept. Zdravila brez recepta so namenjena samozdravljenju, torej zdravljenju blažjih, lahko prepoznavnih bolezni, pri katerih ni potreben posvet z zdravnikom in za njihovo zdravljenje večinoma ne potrebujemo zdravil z močnim učinkom.

Zdravila delimo tudi po izvoru učinkovin na kemično pridobljena zdravila in zdravila rastlinskega izvora, katerim bi se rada na tem mestu bolj posvetila.

Prehranska dopolnila pa so namenjena le kot dopolnilo prehrani in zanje ne veljajo tako strogi zakonski predpisi kot za zdravila. Poenostavljeno rečeno, za zdravila mora biti dokazana učinkovitost, za prehranska dopolnila pa samo neškodljivost, zato zdravilom smemo predpisovati zdravilne učinkine, prehranskim dopolnilom pa ne.

Včasih prihaja do zmotnega prepričanja, da če je neki pripravek v obliki tablet, sirupov ali drugih zdravilnih oblik, je že zdravilo. To ne drži, lahko je tudi samo prehransko dopolnilo, če nima dokazane učinkovitosti.

ZDRAVILNE RASTLINE IN ZDRAVLJENJE Z NJIMI

Za pripravo izdelkov iz zdravilnih rastlin moramo najprej pripraviti rastlinske droge. To so običajno posušene (včasih pa tudi sveže) cele, zdrobljene ali razrezane rastline, glive, alge in lišaji v neobdelanem stanju. Najpogosteje se uporabljajo v obliki čajev, izvlečkov, tinktur, sirupov in sokov.

Čaji so vodni izvlečki posušenih rastlinskih drog ali svežih rastlin. Uporabljamo jih za pitje, grgranje, izpiranje, za komprese in obkladke ter kot dodatke h kopelimi. Vedno pripravljamo sveže.

Izvečki so pripravki, ki jih pripravljamo s tem, da namočimo droge v vodo, etanol do določene koncentracije ali olje.

Tinkture so tekoči pripravki, ki jih pripravimo s 70-odstotnim etanolom.

Sirupe pripravimo iz rastlinskih izvlečkov, ki jim dodamo vodo, sladkor in običajno tudi konzervans.

Sokove pa izdelamo s stiskanjem svežih rastlinskih delov, za večjo obstojnost pa jih pasteriziramo ali konzerviramo.

Zdravila rastlinskega izvora niso primerna za zdravljenje vseh zdravstvenih težav, pač pa samo za samozdravljenje ali kot dodatek pri zdravljenju z zdravili. Ko se odločate za nakup izdelka iz zdravilnih rastlin, morate biti previdni, najbolje je, da se posvetujete s farmacevtom v lekarni.

Svojemu zdravniku in lekarniškemu farmacevtu morate vedno povedati, katera zdravila rastlinskega izvora in prehranska dopolnila uporabljate, saj lahko vplivajo na delovanje vaših zdravil. Tako se lahko poveča ali zmanjša učinek zdravil ali pa se bolj izrazijo njihovi stranski učinki. Zdravilne rastline, ki najpogosteje vstopajo v delovanje z zdravili, so baldrijan, česen, ginko, ginseng, glog, grenivka, kava in šentjanževka.

Posebno previdni pri uporabi izdelkov iz zdravilnih rastlin morajo biti starostniki in kronični bolniki, ki imajo ponavadi predpisanih več zdravil, zato obstaja večja verjetnost medsebojnega delovanja zdravil in izdelkov iz zdravilnih rastlin; bolniki z rakom, bolniki pred operacijo in po njej, bolniki po presaditvi organov, bolniki, ki jemljejo zdravila proti strjevanju krvi, nosečnice in doječe matere ter otroci.

Informacije o medsebojnem delovanju so navedene v navodilu za uporabo, ki je priloženo vsakemu zdravilu sinteznega in rastlinskega izvora.

Mnogi pa nabirajo zdravilne rastline in izdelujejo izdelke iz njih doma. Tudi tu je potrebno precej znanja o zdravilnih rastlinah, pravih nabiranja in predelave. Zato nabiramo le zdravilne rastline, ki jih dobro poznamo, ne nabiramo zaščitene in redkih zdravilnih rastlin, ampak samo tiste dele zdravilne rastline, ki jih potrebujemo. Pri nabiranju korenin pazimo, da ne izkopljemo vseh. Da ne uničimo rastišča, nabereemo samo toliko zdravilnih rastlin, kolikor jih potrebujemo. Nabiramo jih vedno v suhem, lepem vremenu, v dopoldanskem času, v neonesnaženem okolju, nekatere zdravilne rastline pa lahko gojimo tudi doma na vrtu.

Nadzemnih delov rastlin običajno ne umivamo. Nabrane rastline takoj posušimo; zeli, liste in cvetove običajno sušimo cele, kolikor mogoče hitro, v senci in na prepihu ali v kuhinjskem sušilniku. Popolnoma suhe rastlinske droge hranimo v steklenih kozarcih s pokrovi na temnem mestu, označene z nalepko, na katero napišemo ime rastline, mesec, leto in kraj nabiranja. Čajne mešanice pripravljamo sproti za krajši čas uporabe.

ZDRAVJE JE V NAŠIH ROKAH

PIŠE: KATARINA ARKO IZ DRUŠTVA ZDRAV.SI

Nekateri mislijo, da je zdravje samoumevno, drugi se pretirano ukvarjajo z njim. Različni so pogledi. Kaj pa je zdravje? Je to samo odsotnost bolezni? To vprašanje si je dobro zastaviti, da vemo, kaj imamo in kaj želimo. Zdravje je stanje odličnega počutja, fizično, duševno in mentalno, ko se z veseljem zjutraj zbudimo, ustvarjamo in zvečer sproščeno, umirjeno zaspimo.

Večinoma se rodimo zdravi. Kje in kaj delamo narobe, da se naše zdravje začne krhati? Pa pogledjmo v otroško obdobje: takrat smo načeloma zdravi, če izvzamemo nalezljive bolezni, ki jih kot otroci skoraj moramo preboleti, da okrepimo imunski sistem. Temu pravimo, da smo zdravo bolni. Sicer pa je tudi takrat neki razlog, da zbolimo. Imunski sistem se ni sposoben boriti z virusi, mikrobi itd. Ta namreč domuje večinoma v črevesju, ki pa se razvija do 7. leta otrokove starosti. Potem to nekako razumemo, zakaj, zlasti če se otrok nepravilno prehranjuje (preveč sladke in procesirane hrane, prazne hrane), kar škoduje vsem, še posebno pa otrokom.

Otroci so odvisni od nas, staršev, od tega, kakšne navade jim bomo privzgojili. To je naša odgovornost in vse prepogosto jim pokvarimo občutek za pravo hrano, saj jim privzgojimo določen okus (najpogosteje je to sladek, s katerim si poškodujejo brbončice in se z njim zasvojijo). To je še toliko bolj izrazito v obdobju odrasčanja, pubertete. Otroci imajo vedno več težav s prebavili, bolečinami v trebuhu, kaže pa se tudi v mentalni in duševni odzivnosti (težave z učenjem, pozornostjo, hiperaktivnostjo, prisotna je agresivnost ...). Današnji otroci ne preživljajo več brezskrbnega otroštva, imajo veliko skrbi zaradi zahtevnosti in tekmovalnosti v šoli, po drugi strani pa premalo odgovornosti. Tudi ko so prosti, ne preživljajo časa zunaj na prostem, v družabnih igrah z vrstniki, da bi se sprostili, temveč se predajajo drugi zasvojenosti – z elektronskimi napravami. Prihaja že do pojava sindroma elektronskega zaslona. Veliko otrok je danes na neki način zasvojenih. To pomeni težave z vranico, trebušno slinavko in želodcem, nekateri so hiperaktivni, drugi vedno bolj lenobni, nezainteresirani za gibanje, kar vodi še k debelosti. Posledično slabi samopodoba in upada nivo življenjske energije, kar lahko pripelje tudi do resnejših težav.

Res je, da na človeka vplivajo tako zunanje okoliščine, kot je vreme (vročina, suša, vlaga, veter, mraz), kot tudi notranje okoliščine, saj z določeno hrano vse te zunanje vplive vnesemo

Rastlinske droge s staranjem izgubijo vsebnost učinkovin, zato če je le mogoče, vsako leto pripravimo sveže rastlinske droge, morebiten ostanek starih pa zavržemo.

Če zdravilne rastline naberete in posušite sami ali jih kupite na primer na tržnici, vedno poiščite zanesljive podatke za varno in pravilno pripravo ter uporabo. Treba je vedeti, da te zdravilne rastline niso bile podvržene preverjanju vsebnosti učinkovin, kakovosti in neškodljivosti kot tiste, ki jih prodajamo v lekarni.

Našim pacientom je še vedno na voljo informativna knjižica, v kateri je ta tematika obravnavana še podrobeje. Lekarniški farmacevti pa imamo veliko znanja o zdravilnih rastlinah in izdelkih, ki vsebujejo zdravilne rastline, zato vam lahko ustrezno svetujemo o njihovi pravilni in varni uporabi.

VIRI: Ajd, Koritnik Zadavec, Abazovič: Izdelki iz zdravilnih rastlin, SFD, 2018.

Kreft, Kočever Glavač: Sodobna fitoterapija - z dokazi podprta uporaba zdravilnih rastlin, SFD, 2013.

društvo ZDRAV.si

tudi v telo. Namreč hrana ima prav tako svoj značaj (vroče, toplo, nevtralnno, hladno in mrzlo). Tudi čustva delujejo na naše telo, npr. strah bo v nas dobesedno zamrznil tekočine. Počutili se bomo otrdele, okorne, hlad bomo občutili globoko v telesu, rekli bomo, da nas »zebe v kosti«. Vsako čustvo, ki je premočno, bo na nas delovalo destruktivno. Tudi pretirano veselje, ki že prehaja v evforijo, bo pustilo posledice na našem srcu, saj bo telesu povzročilo sušo. Po dogodku smo običajno brez energije, telo pade. Takrat se spremeni tudi naše dihanje. Lahko postane plitko, hitro, prepočasno ali nam celo, kot rečemo, »zastane dih«. Dih postane neenakomeren in nesproščen. V telo pride premalo kisika in tako smo dobra tarča za razvoj bolezni. Ne iščimo razloga za slabo počutje izven sebe. Pogledjmo vase.

Vse premalo se tudi gibamo, zlasti je premalo sproščenega gibanja. Danes je tendenca po intenzivnih športih in vadbah, kjer se dokazujemo tako z rezultati kot z videzom. Iščemo instant variante. Smisel zdravega življenja pa je v umirjenosti in sproščenosti, da so organi v ravnovesju. Premalo tudi pijemo, seveda čiste vode, in telo je pogosto dehidrirano. Če je premalo gibanja, gre voda skozi in telo se ne hidrira. Gibanje je povezovalc.

Tako z leti popuščamo na vseh nivojih, nismo pozorni na najmanjše simptome in odstopanja od svojega dobrega počutja, ne vprašamo se, kaj smo naredili narobe, in tega ne popravimo. Prepuščamo odgovornost nekomu ali nečemu zunaj oz. mislimo, da naše telo zmore nemoogoče.

Pomembno je, da spremljamo svoje počutje, iščemo vzroke znotraj sebe in v svojem delovanju oz. nedelovanju, prehranjevanju, in ne posegamo takoj po tabletah. Zelo pomembno je spremljati tudi svoje izločke, ker nam vsak nekaj pove. Ne nazadnje je to v veliko pomoč tudi zdravniku. Ni dovolj, da mu povemo samo končni simptom, ki je le vrh ledene gore. Potrebujemo vzrok za svojo težavo, če jo želimo odpraviti.

Mi smo tisti, ki smo odgovorni za svoje telo in svoje zdravje, zato smo dolžni vse to spremljati in si pravočasno pomagati, dokler so težave majhne, in ne čakati, da se razvijejo v kronične. Vse se začne na energijskem nivoju in takrat si lahko pomagamo. Energijo je treba premakniti, sprostiti, najsibo z energijskimi vajami, masažo akupresurnih točk, samomasažo, pravilno prehrano, morda tudi s počitkom.

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU SODRAŽICA 2018

PIŠE: VLADO VETRIH, FOTO: MIHA VETRIH

Tudi letošnje poletje je KMN Sodražica organiziral in izvedel občinsko ligo v malem nogometu, in sicer že štiriindvajsetič po vrsti. V ligi je tekmovalo 12 ekip, ki so tekme igrale ob torkih in petkih zvečer od konca junija do konca avgusta in po enajstih krogih smo dobili zmagovalca. To je postala ekipa Petek Transport, ki je to lovoriko osvojila že lani, drugo mesto so osvojili igralci Gore in tretje mesto je pripadlo ekipi Kot. Letošnja liga je bila po igralski sestavi ena najmočnejših v zgodovini te lige, saj so v njej igrali tudi štirje igralci iz prvoligaških futsal ekip, med njimi tudi državni reprezentant, ki je Slovenijo zastopal na letošnjem evropskem prvenstvu v Stožicah. Letos smo imeli tudi profesionalnega sodnika, ki je svoje delo odlično opravil.

Po zaključeni ligi je sledilo še tradicionalno pokalno tekmovanje za pokal Občine Sodražica, tam pa so bili rezultati naslednji: prvo mesto je osvojila ekipa Zamostec, drugo mesto Slemena in tretje mesto je pripadlo ekipi Petek Transport. Kot vidite, se je samo Petek Transportu uspelo v pokalnem tekmovanju uvrstiti med prve tri, kar je pokazatelj, da je bilo letos veliko izenačenih ekip in je vsaka lahko premagala vsakega nasprotnika. Seveda na zaključku tekmovanja ni manjkala podelitev pokalov in nagrad za najboljše ekipe in posameznike. Letošnji podeljevalec je bil župan občine Sodražica, g. Blaž Milavec. Med posamezniki so nagrade dobili: Mitja Mihelič za najboljšega igralca v ligi, Smajil Okić za najboljšega vratarja v ligi (oba iz ekipe Petek Transport) in Žan Tekavčič (Zamostec) za najboljšega strelca v pokalnem tekmovanju. Ne smemo pa pozabiti še na nagrado fair play, ki jo je dobila ekipa KMN Zapotok.

Za konec še nekaj statistike: v ligi je sodelovalo 119 igralcev iz sedmih različnih občin, število odigranih tekem pa je bilo 78. Seveda veseli tudi dejstvo, da med samim tekmovanjem ni prišlo do omembe vrednih poškodb.

Mesto	Ekipa	T	Z	R	P	DG	PG	GR	Št. točk
1.	Petek Transport	11	10	0	1	48	7	41	30
2.	Gora	11	9	0	2	54	14	40	27
3.	Kot	11	8	1	2	33	15	18	25
4.	INELTA	11	7	1	3	34	18	16	22
5.	Zamostec	11	6	3	2	36	18	18	21
6.	Slemena	11	6	2	3	38	23	15	20
7.	KMN Grafit	11	5	0	6	34	36	-2	15
8.	Primec team	11	2	3	6	21	35	-14	9
9.	Globel	11	2	1	8	15	31	-16	7
10.	Veterani	11	2	1	8	17	52	-35	7
11.	MKS Futsal Team	11	1	2	8	14	39	-25	5
12.	KMN Zapotok	11	0	2	9	13	69	-56	2

Vabilo

V soboto, **20. 10. 2018**,
KMN Sodražica v okviru občinskega praznika prireja turnir za memorial Mihe Čampe. Potekal bo v **Športni dvorani** Sodražica, pričetek bo **ob 16. uri**.

RIBNIK SMREKOVEC BISER SODRAŠKE DOLINE (2. DEL)

PIŠE: ANITA KRAJNC, FOTO: ARHIV RIBIŠKE DRUŽINE

Počasi se je začelo daniti. Odločila sem se, da grem z možem na ribolov, da vidim, kaj ga tako vleče v Smrekovec. »Pa dobro se obleci, pri vodi je zjutraj hladno,« mi je svetoval, preden sva sedla v avtomobil.

Ko je na parkirišču utihnil zvok motorja, si slišal samo še tišino. Rahla meglica se je plazila nad vodno gladino, na obzorju se je počasi prebujalo sonce. Ko sem sedela na ribiškem stolu in opazovala plovec, mi je pogled uhajal na nebo, drevesa, travnike, ki so se kopali v ribniku. Vse tako čisto, umirjeno. Balzam za telo in dušo.

Začeli so prihajati prvi jutranji sprehajalci. Skoraj vsak je pri ribniku malce postal, si s pogledom na spokojno naravo spočil oči in počasi nadaljeval svojo pot.

Pridružili so se nama drugi ribiči. Nad ribnikom je že sijalo sonce. Topla oblačila so postala odveč.

Lepo je sedaj, ko so sezidali tudi kočo. To, da so z izkupičkom veselice, ki so jo pripravili ob otvoritvi ribnika, naredili temeljno ploščo zanjo, je bila res dobra odločitev.

Vsaka stvar potrebuje razna dovoljenja, in ko je upravni odbor Ribiške družine Ribnica dal zeleno luč, so 8. 9. 2016 začeli z gradnjo. Sobote in tudi nedelje so bile rezervirane za ribnik, pa ne za ribolov. Ribiči in redki posamezniki, ki so sedaj pripravniki, so si zadali cilj, da pred snegom spravijo kočo pod streho. Dnevi so se krajšali, zima se je bližala, pa so si naredili naglavne svetilke in vztrajali v noč.

Zaradi zagnanosti delavcev je koča hitro rasla. Tako so 27. novembra že postavili ostrešje, 9. decembra pa je bila streha pokrita. Vgradili so še okna in vhodna vrata in koča je bila pripravljena na zimovanje.

Leto 2016 so 30. decembra zaključili z družabnim srečanjem, s kranjsko klobaso in pivom, tako kot se je to počelo včasih. V novo leto so šli polni pozitivnih čustev, da so po tolikih letih

prizadevanja z lastnimi rokami zgradili kočo in ne bodo imeli več revirnih sestankov pod smreko. S tem so naredili nekaj dobrega za revir Sodražica in občino.

Gole stene so čakale, da napeljejo vodo in elektriko, jih polepšajo z notranjimi ometi, položijo keramiko, uredijo sanitarije in montirajo notranja vrata.

Spomladi so pobelili prostor. Nekaj rednih obiskovalk ribnika, ki rade pridejo na sprehod ali po vodo, se je prostovoljno ponudilo, da pomijejo okna. V koči ni tople vode, z mrzlo pa je težko pomivati. Segrele so jo v velikem loncu na plinskem štedilniku in naredile, kar so si zadale. Upam, da kmalu steče akcija, kako v Smrekovec pripeljati elektriko, saj se ne spodobi, da v tako mirnem koncu narave ropota agregat, zato da si človek prižge luč in ne nazadnje, da lahko uporabi stranišče.

Do konca leta imajo v načrtu še izolirati kočo, vgraditi okenske police in opremiti kuhinjo. Dela nikoli ne zmanjka.

Kako uporabna je koča, se je pokazalo tudi pri organizaciji letošnjega ribiškega piknika. Saj sami veste, koliko stvari je, ki jih potrebujemo občasno ali redno in moramo zanje imeti prostor.

Piknik je bil pravo doživetje za vse, nekateri so uživali v druženju in dobrih ribah, drugi ob pripravi in izvedbi dogodka. Čez nekaj dni pa so ribiči doživeli hladen tuš. Nekomu so bili v napoto kamera na koči, ograja pred njo, mlinček ob ribniku. Zakaj? Ne vem, ne razumem takih sporočil. Ljudje naj bi se sporazumevali verbalno, z besedami, uničevanje pa lahko človek razume na več načinov. Kot sovraštvo, nevoščljivost, nemoč ali zgolj vandalizem.

Povej, kaj te moti, daj predlog, da bo stvar boljša, pogovarjaj se, če pa si napet ali pod stresom, kupi ribiško karto ali postani član ribiške družine. Ob zori globoko vdihni, vrzi trnek v vodo in se prepusti blagodejnemu učinkom vode in umirjene narave, lahko pa samo poseliš ob ribniku in opazuješ, kako ribe plavajo pod vodno gladino.

Sonce počasi zahaja. Odsev neba, travnikov in dreves počasi blesti. Poskrbimo, da ne bo zbledelo tudi delo, ki je bilo vloženo v naš ribnik. Naj nam lepša bivanje v naši dolini še naprej.

Še v opravičilo vsem, ki ste delali na ribniku – do otvoritve ribnika leta 2010 je bilo opravljenih preko 3000 delovnih ur in ne 1200, kot sem napisala v prejšnjem prispevku.

(Nadaljevanje sledi v naslednji številki Suhorobarja.)

ČAR NOČNEGA RIBOLOVA

ZA REVIR SODRAŽICA PIŠE IN FOTOGRAFIRA: JOŽE ARKO

Ribiči revirja Sodražica smo 30. 6. 2018 organizirali prvi nočni ribolov na ribniku Smrekovec. Prijavilo se je 15 tekmovalcev, ki so bili seznanjeni s pravilnikom o nočnem ribolovu. Ob ribniku smo namestili tablice s številkami, ki so označevale mesto ribolova. Žrebali smo številke in se namestili ob ribniku. Po sodnikovem žvižgu ob 19. uri se je ribolov začel, končal pa točno ob 22. uri. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo in družabno. V pričakovanju prijema ribe je čas hitro mineval. Za lov krapa si mora ribič vzeti čas in biti zelo potrpežljiv. Pripraviti mora tudi pravilno vabo, kot so razne mešanice semen ter sladke koruze in domačih žgancev z dodatkom cimeta in

raznih začimb. Krap ima zelo rad kaj novega. Začelo se je mračiti. Ob ribniku smo namestili in prižgali bakle. Njihov odsev v vodi je dal ribolovu poseben čar.

Potrpežljivo smo sedeli ob ribniku in opazovali plovce, ki so mirno lebdeli v vodi. Kadar se plovec začne premikati in potone v vodo, je to znak, da je riba »prijela«. Ulovljene ribe sodnik stehta in izmeri ter jih takoj vrne v vodo. Zmagal je Toni Radič iz Ribnice, ki je ujel krapa, težkega 4,155 kg in velikega 60 cm.

Zahvaljujemo se sponzorjem: MESA-RIJI ARKO, BISTROJU Ž, BARU ZLOBICA in MAJOLKI, ki so prispevali uporabne nagrade. Vabimo vse, ki vas ribolov

veseli (ni obvezno, da si ribič), da se udeležite drugega nočnega ribolova, ki bo predvidoma konec junija 2019.

LOVSKA MAŠA SV. HUBERTA PRVIČ V SODRAŽICI

PIŠEJO IN FOTOGRAFIRAJO: LOVCI LD SODRAŽICA (J. A.)

Pa nam je le uspelo. Kjer je volja, je pot, in to še kako drži. V LD Sodražica nam je 9. 9. 2018 uspelo narediti prvo brazdo v ledino, saj smo prvič organizirali in vzorno izpeljali lovsko mašo sv. Huberta. Že dalj časa se je med člani porajala želja po izpeljavitnega dogodka. A vedno nam je manjkala tista pikica na i. Končno se je upravni odbor odločil ter poslal starešino Franca Šivca na teren.

Kot prvo smo morali stopiti v stik s predsednikom ZLD Kočevje, tov. Brankom Zlobkom. Na našo srečo se je s predlogom takoj strinjal in celo za pokrovitelja tega dogodka ponudil ZLD Kočevje. Preko tajnice Anice nam je posredoval ves protokol in nam na naše veselje obljubil tudi denarno pomoč. Tako je bila prva stopnica premagana.

Druga stopnica, ki je bila pred nami, je bil dogovor, ki ga je bilo treba skleniti z gospodom župnikom Francijem Bizjakom, da bi v farni cerkvi Sv. Marije Magdalene daroval sv. mašo. Tudi tu smo uspeli in dobili privolitev. Seveda bi storili veliko napako, če se nebi oglasili na Občini Sodražica pri gospodu županu Blažu Milavcu ter mu poročali o svojinameri. Hvala lepa za moralno in denarno pomoč!

Za konec je bilo treba poskrbeti tudi za primeren prostor za gostitev gostov. Iz zagate nam je pomagala gospa ravnateljica osnovne šole Sodražica, prof. Majda Kovačič Cimperman, ter nam na razpolago dalašolsko kuhinjo in jedilnico. Najlepša hvala!

Med vsemi temi pripravami pa smo v LD gostili oz. nudili prostore likovni koloniji Zeleni most, ki nam je v zahvalo za uslugo podarila izredno lepe lesene skulpture divjega petelina. V mali dvorani osnovne šole Sodražica so izvedli razstavo svojih likovnih del in organizirali predavanje na temo vzreje divjega petelina, ki ga je izvajal dr. Ivica Križ, ter predavanje doc. dr. Tomaža Skrbinška z Biotehniške fakultete na temo sodobni pristop k monitoringu divjih zveri v Sloveniji. Sledila je še okrogla miza na temo sobivanja z zvermi.

Naj se vrnem k sv. maši! S prapori ostalih lovskih družin smo se zbrali na trgu in ob tej priložnosti je predsednik ZLD Kočevje Branko Zlobko položil venček pod spominsko ploščo dr. Ivana Lovrenčiča, ustanovitelja Slovenskega lovskega kluba. Ob 10.00 so se oglasili cerkveni zvonovi ter Domžalski rogisti. Na naše zadovoljstvo se nam je na trgu pridružil tudi gospod župnik z ministranti. Skupaj smo v sprejedu krenili proti cerkvi. S svojo prisotnostjo sta nas razveselila tudi župana Sodražice in Ribnice. V cerkvi nas je kot prvi pozdravil predsednik ZLD Kočevje, tov. Branko Zlobko. Opisal je takratni lov na jelena sv. Huberta in Hubertovo doživetje na tem lovu. Tudi gospod župnik je v svoji pridigi omenil ta dogodek. Med sv. mašo so na rogove večkrat zaigrali Domžalski rogisti in ubrano zapeli cerkveni pevci in pevci Prijatelji iz Kočevja. Bilo je enkratno. Po maši smo si lahko ogledali še razstavo Zeleni most in se v šolski jedilnici odžejali ter tudi dobro podprli z okusno pripravljeno hrano. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

21. INDIJANSKI ORATORIJ

PIŠETA: ZOJA LOVŠIN IN ANDREJ KOS, ANIMATORJA; FOTO: ZOJA LOVŠIN

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika pod geslom **oratorij** piše: **oratorij** je prostor za opravljanje molitev, namenjen določeni skupini vernikov.

Na našem, tokrat 21. Oratoriju Sodražica, smo res spoznavali Jezusa in se skozi molitev približali Bogu, a oratorij v sodobnem, današnjem pomenu je še veliko več. Za enim tednom brezskrbnega veselja in zadnjih počitniških zdihljajev se skriva mesece priprav in trdega dela nas animatorjev, da otrokom pričaramo čim bolj zanimiv in pester teden.

Letošnji oratorij je bil namenjen predvsem spoznavanju škofa in misijonarja Friderika Barage (1797–1868), ki je bil tudi velik popotnik, slovníčar, danes pa je eden izmed kandidatov za svetnika. Na območju Velikih jezer v Severni Ameriki je ustanavljal šole, Indijance učil branja, pisanja in računanja, mednje pa tudi širil krščansko vero.

Vsako jutro se je na dvorišču zbralo približno 115 otrok in 30 animatorjev. Da bi dobro spoznali tokratnega junaka, smo si vsak dan ogledali igro, ki je prikazovala odlomke iz njegovega življenja, se indijansko poslikali po obrazu, si naredili indijanske perjanice, si izbrali prava indijanska imena, plesali indijanske plese, naredili indijansko vas, se igrali njihove igre in po indijansko prespali v župnišču. Obiskala sta nas skrita gosta, radijski voditelj Miha Deželak in profesor Silvan Pipan, ki je šel po Baragovih poteh po Kanadi in ZDA. Obiskali smo policijsko postajo v Ribnici, kjer so nam razkazali vso opremo, ki jo policisti potrebujejo pri delu, policijsko postajo, avtomobile in celo prostore za pridržanje. Spoznali smo zgodovino suhe robe na območju Sodražice in Ribnice v Maticovi

etno hiši, kjer nas je prijazno sprejel vsestranski Ivan Šega. Poučil nas je o zdomanju, hišnih opravilih v starih časih in nam pojasnil, kako je razvil idejo o etno hiši. V zameno za vse to pa smo mu mi razložili o oratoriju, svojem delu in zgodovini. Oglasili smo se pri najstarejšem občanu Francu Lešnjaku, ki nam je razložil o svojem delu kovača, pa tudi o življenju v Sodražici med vojnama in po drugi svetovni vojni. Bile so zanimive pripovedi, saj v 95 letih človek marsikaj doživi.

Biti na oratoriju torej ne pomeni le molitve, duhovnosti in katehez, ampak tudi zabavo, smeh, sprostitve, povezovanje, spoznavanje nepoznanega, ustvarjanje in igro. Cilj oratorija je, da skozi cel teden otroke navdušujemo za veselo krščansko življenje in jih naučimo ceniti vrednote in participacijo v družbi. Ko sem med pisanjem članka otroke vprašala o dobrih in slabih stvareh oratorija, je bil seznam prvih dolg. So pa vsi našli le eno veliko napako: da čisto prehitro mine. A brez skrbi, naša animatorska skupina se že veseli prihodnjega oratorija.

Hvala vsem vam, indijancem, da ste prišli, indijanskim staršem, da ste nam zapuili svoje otroke, gospodu župniku za župnišče, Simonu za mašo na Sedlu, vsem »mamam oratorija«, ki so tako ali drugače skrbele za nas in naše želodčke, še posebej sotrudnicam in Šedržankam, brez katerih oratorij enostavno ne bi uspel. Iskrena hvala zvestim sponzorjem, na katere se lahko vedno zanesemo. Z vašo pomočjo vedno izpeljemo Oratorij Sodražica, kot si ga zamislimo.

HOVK ali se vidimo prihodnje leto!

Otroci so povedali

Zakaj it' na oratorij?

- ☞ Ker je zabavno.
- ☞ Ker je dobra hrana.
- ☞ Ker vidiš prijatelje.
- ☞ Ker spoznaš nove ljudi.
- ☞ Ker veliko pojemo.
- ☞ Ker se veliko novega naučimo.
- ☞ Ker ustvarjamo.
- ☞ Zaradi dobrih animatorjev.
- ☞ Da si lahko cel dan v dobri družbi.
- ☞ Ker se igramo.
- ☞ Ker je cele dneve doma biti dolgčas.
- ☞ Ker obesimo zastavo.
- ☞ Ker tekmuje v Velikih igrah.
- ☞ Ker se lahko porišemo po obrazu.
- ☞ Ker je dobra himna.
- ☞ Zaradi vodnih iger.
- ☞ Ker en dan prespimo tam in imamo nočni oratorij.
- ☞ Ker so Indijanci zakon.
- ☞ Zaradi jutranje igre.
- ☞ Ker gremo na sladoled.
- ☞ Da gremo na izlet.
- ☞ Zaradi dobre energije.
- ☞ Ker božamo kužke.
- ☞ Ker imamo lepe majice.
- ☞ Ker pride skrivni gost.

STRUNJAN 2018

PIŠE: JELKA PAKIŽ, FOTO: ARHIV NŠ

Na letošnje počitnice v Strunjanu smo morali počakati kar do zadnjega tedna v avgustu, ko smo dobili prost termin v naši hišici, kjer bivamo vsako poletje. Vremenska napoved nam je obetala deževno vreme, vendar smo se optimistično podali na pot s pričakovani po lepih doživetjih. Br. Marijan vsako leto organizira počitniški teden na morju za otroke, ki pojejo v otroškem zborčku, in ministrante kot nagrado za sodelovanje pri Novi Štifti. Otroci, animatorji in vsi, ki skrbimo, da bi res preživeli lepe dni na morju, vedno znova komaj čakamo na teden, ki nas bo spet povezal v eno družino. Brez kakršnih koli težav otroci vse delajo skupno: pripravljajo mize za posamezne obroke in potem pospravijo, počistijo in uredijo sobe, se kopajo in igrajo razne igre. Vsako leto imamo dva tradicionalna dogodka. Prvi je vožnja z ladjico do Izole, sprehod po mestu, na poti nazaj pa nam priredijo piknik in uživamo ob slastnih sardelicah na žaru. Drugi dogodek, ki se ga vsi veselijo, pa je večerni sprehod čez soline in tunel v Portorož. Naše počitnice so seveda versko obarvane, zato se poleg jutranje in večerne molitve ter molitve ob posameznih obrokih dneva vsak dan udeležimo tudi svete maše. Na povabilo br. Marijana so se z veseljem odzvali ribniški dekan, g. Anton Brčan, sodraški župnik, g. Franci Bizjak, p. Tadej in tudi frančiškanski provincial p. Marjan Čuden. Vsi smo lepo sodelovali pri bogoslužju s petjem, branjem beril in ministranjem. Duhovniki, ki so darovali sv. mašo, so v svojih nagovorih lepo prikazali osebe in njihovo življenje, katerih god smo obhajali posamezni dan. Provincial p. Marjan je samo za nas naredil zgibanko s čudovitimi mislimi v Frančiškovem duhu. Vse te be-

sede in razmišljanja so obogatila tudi naše duhovno življenje. Prav tako kot smo bili mi veseli obiska svojih duhovnikov, so se tudi oni zelo lepo počutili v naši družbi in preživeli prijeten dan z nami. Seveda ne smem pozabiti tudi naših dveh kuharic in ekonoma, ki so se zelo potrudili z izvrstno hrano, da so bili naši želodčki vedno polni njihovih dobrot. Kako lepo je, ko se različne generacije združijo med seboj; starejši nas bogatijo s svojim znanjem in življenjskimi izkušnjami, mladi pa razveselijo s svojo otroško preprostostjo. Naj bo ob koncu zahvala br. Marijanu in vsakemu posebej, ki je bil delček čudovitega mozaika, ki smo ga sestavili ta počitniški teden v Strunjanu.

NAKLONJENOST IN HVALEŽNOST

PIŠE: LJUBICA KOŠIR, FOTO: OSEBNI ARHIV

Naklonjenost in hvaležnost gresta vedno »z roko v roki«. Vsakega izmed nas osrečujeta.

Njune nasprotnice so sebičnost, nenaklonjenost in nehvaležnost, ki pa nas vedno prizadenejo, včasih nam puščajo tudi nezaceljene rane, na dolgi rok pa nas lahko kot osebnost celo hromijo.

Po naravi smo si ljudje različni, kar nas medsebojno sicer bogati, zlasti če se navadimo tudi drže služenja in ljubezni do bližnjega. Že v družinah smo prejeli različne vedenjske vzore, v veliki meri pa nas oblikuje tudi okolje, v katerem živimo, in smo vsi poklicani za čim lepše sožitje med nami. Ustvarjeni smo po Božji podobi, tako verujemo, in prav je, da se za lepši jutrišnji dan vseh nas trudimo na različnih področjih, z različnimi talenti – doma, v službi in v družbi ...

Na letošnjem oratoriju sem pri nekaterih mladih posebej zaznala, kako znajo biti pozorni do starejših, naklonjeni za medsebojno pomoč in tudi hvaležni za drobne pozornosti med nami. Da je bilo res tako, vam bom citirala zahvalo, ki so nam jo mladi izročili ob zaključku oratorija.

»Drage sotrudnice, kuharice, Šedrzanke, pomočnice!

Tako ste ustrezljive, dobrega srca, navajene vsega dobrega in slabege, vedno v vsaki situaciji pripravljene za pomoč. Hvala za to dobroto, razpolago časa, za vaše molitve, nasmeh, objeme, pozornosti. Skupaj smo uspešno načrtovali 21. oratorij, še posebej obroke, to odlično hrano in pijačo, da ni nihče občutil lakote. Hvala za potrpežljivost, usmerjanje.

Brez vas oratorij ne bi uspel.«

Take drže mladih se lahko res razveselimo, še več, vredni so velikega spoštovanja. S takimi vedenjskimi vzori delujejo med mlajšimi, med otroki, ki so jim na oratoriju zaupani. Veliko dejavnih mladih, ki delujejo v različnih društvih, tudi v naši občini, se je udeleževalo našega oratorija in na njem odkrivalo različne talente, ki jih danes s pridom uporabljajo. Gotovo jim bodo tudi tovrstne izkušnje v veliko pomoč pri nadaljnjih odgovornih življenjskih korakih, tako osebnih kot v družinskem življenju, posebej pri vzgoji lastnih otrok.

Če k temu razmišljanju dodam še besede sv. Janeza Boska, ki je naš oratorijski vzornik in je mladim rad polagal na srce naslednje: »Tvoje življenjsko geslo naj bo veselje, a veselje brez greha,« so mnogi naši mladi na pravi poti, saj tudi na oratoriju doživljajo veliko veselja, ki ga nesebično delijo z drugimi.

DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

PIŠE: MARIJA LEVSTEK, FOTO: ŠTEFKA JORAS

Drugo nedeljo v septembru so se v Kamniku zbrale narodne noše. Skozi srednjeveški del mesta se je v tradicionalnem sprevedu zvrstilo 1900 nastopajočih iz različnih krajev Slovenije in tujine. Že osemstiridesetih so se pred večtisočglavo množico zvrstile slovenske, ukrajinske, črnogorske, ciprske, lužiskosrbske in bosanske skupine narodnih noš, peš, na vozovih in zapravljičkah, ob zvokih harmonike in citer. Spreved so popestrile mažoretke ob spremljavi godbe na pihala. Ob postankih so folklorne skupine zaplesale različne stare plesne. Tako udeleženci kot obiskovalci

so se zavedali pomena ohranjanja kulturne dediščine, kar so poudarili tudi slavnostni govorniki.

Med povabljenimi je bila tudi naša skupina narodnih noš. Zastopale so TD Sodražica, ki jim je tudi omogočil prevoz v Kamnik. Na tem mestu se jim za to pomoč zahvaljujemo. Udeležencev je bilo 12, in sicer: Martina Pirnat, Iva Pirnat, Marija Levstek, Marina Vesel, Neja Vesel, Marija Pajnič, Majda Vesel, Manca Košir, Zala Kovačič, Luka Kovačič, Brina Starčević in Žana Petek.

MED PSOGLAVSKIMI DNEVI IN MINEŠTRO

PIŠE: KLARA ARKO, FOTO: GAŠPER KRŽE

MKS odkriva toplo vodo. Pa smo se odločili, da bomo organizirali nekaj povsem novega. Nekaj ekskluzivnega, česar v Sodražici še ni bilo. Kino pod zvezdami, kakopak! Po naši stari navadi, spet vse bolj ali manj zadnji trenutek, nam je bilo pa vsaj vreme naklonjeno in je na prvotno določeni datum deževalo, tako da smo pridobili še nekaj dni za organizacijo.

29. avgusta pa je sledila akcija! Prisrbeli smo aparat za pokovko, pijačo, ob 17.00 pa smo se zbrali pred šolo, da smo pripravili prostor. Prinesli smo stole, postavili stojnico, namestili projektor, obesili lampijončke... Ko se je začelo mračiti, je bil prostor videti kar malo pravljico, sploh lampijončki, ki so poskrbeli za posebno vzdušje. Ljudje so se začeli zbirati, otroci so se gnetli v vrsti za pokovko. Klasika, pokovkaje bila pomembnejša kot film in je hitro pošla. Komaj smo jo uspeli dovolj hitro peči. Zraven pokovke si dobil še pepsi – dobitna kombinacija.

Kaj smo sploh predvajali? Poletje v školjki. Tematika, primerna za zaključek poletja, poleg tega pa je film zbral največ glasov na Facebooku in Instagramu. Po koncu filma so obiskovalci hitro odšli domov, ker večerne temperature zares niso bile več poletne. Če potegnemo črto, je Kino pod zvezdami nekaj, kar nameravamo v prihodnje še ponoviti, saj je bil odziv res pozitiven in smo prejeli kar nekaj pohval.

Konec septembra pa smo se odločili, da bomo svoje delovanje predstavili sodraškimi devetošolcem in jih, kakor najbolje vemo in znamo, skušali zvabiti v svoje vrste. Ker brez mlajših generacij klub ne more ob-

stajati v nedogled. Ravnateljica nas je res toplo sprejela in na svoji stari šoli smo se počutili zelo domače. Na razredni uri smo učencem na kratko povedali o svojem delovanju, nato pa jim zastavili nekaj nagradnih vprašanj. Močno upamo, da smo uspeli pritegniti njihovo zanimanje in da se nam jih v naslednjem letu čim več pridruži.

Nekaj projektov smo letos že izpeljali, do konca leta pa nas čaka še vsaj eden, in sicer dramsko-glasbena Mineštra. Pisanje scenarija in vaje že začnemo, ponovno pa vam obljubljam nepozabno izkušnjo, ki vas bo sredi decembra ogrela z dobro glasbo in smehom.

V naše vrste vabimo:
**novе člane,
igralce,
glasbenike,
pridne roke,
vse, ki ste
pripravljeni
na druženje.**

POGLED SKOZI OKNO V PRETEKLOST

PIŠE: DANIEL DIVJAK, FOTO: MARKO BURGER

Poletje se je prevesilo v jesen in za nami so dopustniški dnevi. Marsikdo med nami je napisal in poslal iz kraja dopustovanja svojim bližnjim razglednico z lepimi pozdravi. V današnjem času elektronike pa pisanje in pošiljanje razglednic vse bolj zamira. Na bogastvo in ponudbo domačih razglednic iz naše preteklosti je na svoji razstavi, posvečeni letošnjemu evropskem letu kulturne dediščine, in ob svoji 15-letnici zbirateljstva v četrtek, 20. septembra, v Lesarjevem skednju poleg gostilne Urška v Zamostcu pri Sodražici opozoril zbiratelj Peter Lesar.

Z razstavo z naslovom Pogled skozi okno v preteklost in zanimivim prikazom starih razglednic za steklom starih okenskih kril, razvrščenih po stenah, nam je pričaral bogato zgodovino starih razglednic naših krajev. Z dolgoletnim načrtnim zbiranjem je ustvaril zanimivo zbirko podob iz naše okolice in hkrati omogočil, da si lahko na enem mestu ogledamo, kako so se skozi čas razvijala posamezna naselja. Kot so se spreminjala naselja, se je spreminjala tudi njihova okolica. Primerjava starih posnetkov z novejšimi nam na primeru Sodražice pokaže, kako se je spremenila pokrajina, kako je zaraščena površina, ki obkroža naselje. Prav tako so na

PLESNI VOZIČEK ZA LARO

PIŠE: DUŠKA HOČEVAR MIHELČ, FOTO: ARHIV LK RIBNICA

LIONS KLUB RIBNICA, ki bo v lionističnem letu 2018/2019 praznoval 20. obletnico svojega delovanja, je v sodelovanju s podjetjem Hoc Center d.o.o. iz Grosuplja zbral donatorska sredstva in tudi prispeval največji znesek pri nakupu plesnega vozička za Laro Nedeljkovič iz Velikih Lašč. Plesni voziček smo ji skupaj z ostalimi donatorji izročili v četrtek, 4. oktobra 2018, v gostoljubnem okolju Škrabčeve domačije v Hrovači. Vabilu na prireditev se je prijazno odzvala velika laška vokalna skupina, ki je prijetno popestrila dobrodelni večer.

Lara Nedeljkovič je študentka Fakultete za upravo, ki je pred dobrim letom odkrila veliko ljubezen in strast do standardnih in latinskoameriških plesov na vozičku. Lara pravi, da je ples šport, ki razbija umetno zastavljene meje med ljudmi, ker omogoča popolno svobodo gibanja. Zelo hitro je odkrila, da je nadarjena, saj je s svojo prvo soplesalko že po dveh mesecih treningov osvojila zlato medaljo v kategoriji debitantov. Sedaj že tekmuje pod okriljem Zveze za šport invalidov – Paraolimpijskega komiteja Slovenije. Veliko svojega prostega časa prebije na treningih. Letos spomladi se je udeležila mednarodne tekme na Nizozemskem, kjer je osvojila tri zlate medalje, na najvišjem nivoju pa je segla v polfinale. Sledilo je še nekaj tekmovanj, na katerih uspehi tudi niso izostali. Vse to je dosegla s

ogled razglednice, ki so nastale ob pomembnih dogodkih, kot so požari ali obiski pomembnih oseb.

Avtor razstave, Peter Lesar, je zanimivo in originalno na ogled postavil del svojega »blaga«, ki ga je zbiral zadnjih 15 let. Tako je predstavil okoli 450 razglednic, od katerih je večina, okoli 300, v črno-beli tehniki, ostale so barvne. Tematsko je predstavil razglednice s področja Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka. Nekatere med njimi imajo zanimivo zgodovino, kako so pristale v njegovem arhivu, saj je iskanje novih starih razglednic postalo vse težje. Navkljub temu se še vedno tu ali tam najde razglednica z novo tematiko, kar pa je zamudno in zahtevno delo. Spremljanje različnih prireditev s to tematiko, kot so sejmi ali objave na internetu, ki je razširil meje iskanja na vse kontinente sveta, zahteva sistematično delo. Pričujoča razstava je dokaz, da je Petru Lesarju to uspelo. Slavnostni gost in govornik ob otvoritvi razstave je bil Milan Škrabec, ki je številnim obiskovalcem na zanimiv način predstavil zgodovino nastanka in razvoja razglednic.

Žal je ta lepa lastnost, da si ljudje s pomočjo kartic izmenjujejo lepe želje, čestitke ali pa samo pozdrave, počasi v zatonu. Zamenjala jo je brezosebna uporaba sodobne tehnike, ko se čedalje več sporočil pošilja po elektronski poti, kot da so sporočila največkrat nujno zlo ali obveza. Še vedno je ročno napisano sporočilo, ki je določeni osebi napisano v rokopisu, ne glede na to, kakšno pisalo je uporabljeno, povezano z motivom na sprednji strani, nekaj več za prejemnika. Razstavljene stare razglednice pa nam povedo še nekaj več. So prikaz razvoja družbe in razmer skozi čas ter kako so se razvijali medčloveški odnosi. S slabšanjem teh se je krčilo tudi pisanje in pošiljanje razglednic. To je osnovno sporočilo omenjene razstave. Na eni strani prikaz podob krajev ali dogodkov, na drugi strani osebne želje, pozdravi ali sporočila, ki jih pisec pošilja naslovniku.

Vsekakor je to razstava, ki si jo je veljalo ogledati. Vse čestitke avtorju.

klasičnim invalidskim vozičkom, ki za ples ni prilagojen. Utrnila se ji je velika želja, da bi tekmovala s pravim, za ples prirejenim vozičkom. In želja se ji je uresničila. Tekmovanje, ki ji pomenijo zelo veliko, se bo poslej lahko udeleževala s pravim plesnim vozičkom. V kratkem že potuje na mednarodno plesno tekmovanje na Slovaško. Lari želimo veliko uspehov z njenim novim plesnim vozičkom!

Ostali donatorji po abecednem vrstnem redu so DORO d.o.o. iz Ljubljane, ETIS d.o.o. iz Ljubljane, HOC CENTER d.o.o. iz Grosuplja (pobudnik in organizator nakupa vozička za Laro), KUSS d.o.o. iz Ribnice, MBC d.o.o. iz Grosuplja, MZG d.o.o. iz Grosuplja, ORMEGA MM d.o.o. iz Ljubljane (dobavitelj vozička), TADEJ BAVDEK s.p. iz Velikih Lašč, TEXIMP d.o.o. iz Ljubljane.

Popostrimo jesenske večere

PIŠE: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Minila sta dva meseca in ponovno smo za svoje zveste bralce pripravili svež ter jesensko obarvan pregled nekaterih knjižnih novosti, s katerimi si boste lahko krajšali čas med vse daljšimi jesenskimi večeri.

SARAH MORGAN Romanca na Manhattnu

Privlačna, pozorna in preudarna načrtovalka dogodkov Paige Walker obožuje izzive. Potem ko je večino otroštva preživela v bolnišnicah, se želi na vsak način dokazati. In kje lahko hitreje osvoji svet kot na Manhattnu? Po nepričakovani izgubi službe, v kateri je uživala, se mora spopasti z največjim izzivom v življenju – samostojnim podjetništvom. A ustanovitev lastnega podjetja za dogodke je mačji kašelj v primerjavi s tem, kako naj prikrrije neznosno zaljubljenost v Jaka Romana – najboljšega prijatelja svojega brata, najbolj zaželenega samca v New Yorku in sploh edinega moškega, ki ji je kdaj strl srce. Ko ji Jake ponudi veliko priložnost, da se izkaže v novem poslu, ji vroča privlačnost med njima ne pusti spati. Toda ali lahko prepriča moškega, ki nikomur ne upa, naj v ljubezni tvega vse?

HELEN POLLARD Dvorišče vrtnic

Ko Emmy Jamieson prispe v La Cour des Roses – Dvorišče vrtnic, čudovit francoski penzion, komaj čaka na dva sproščujoča tedna, ki jih bo tam preživela s svojim fantom Nathanom. Njuna zveza je izgubila začetni žar in Emmy je prepričana, da so prav te počitnice tisto, kar potrebujeta, da znova oživita svoj ohlajeni odnos.

Toda prtljaga še ni do konca razpakirana, ko Nathan že skoči v posteljo z Glorio, ženo lastnika penziona. Rupert, lastnik, je v šoku. Emmy nič manj. Prijetno francosko podeželje, prijazni ljudje, vonj sveže skuhane kave, omamno vroč vrtnar Ryan in še kaj bo vse, kar potrebuje njeno zlomljeno srce, da znova zasije kot poletno sonce.

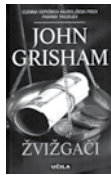
TERESA MEDEIROS Nekoč angel

Potem ko je zavrnil dediščino in vojvodski naziv, je odšel na Novo Zelandijo. Zadnja stvar, ki jo je pričakoval na neokrnjeni obali rajskega otoka, je bila na pesku speča lepota, zvita kot dete v siju mesečine. Njegov težko pridobljeni mir je tako dodobra pretreslo bitje s skrivnostno preteklostjo.

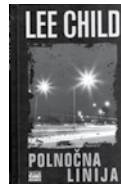
Osirotela in oropana dediščine je Emily Claire Scarborough prejadrala pol sveta, da bi našla moškega, ki je obljubil njenemu očetu, da bo po njegovi smrti skrbel zanjo. Potem pa jo je pustil osamljeno v neki angleški šoli. Odločena je, da ji bo plačal za vsa ta leta samote – in to ne kar tako, pač pa s svojim srcem.

JOHN GRISHAM Žvižgaci

Pričakujemo, da bodo sodniki pravični in modri. Toda kaj se zgodi, ko sodnik sam zaobide zakon ali sprejme podkupnino za rabsodbo? Lacy Stoltz je preiskovalka pri floridskem Odboru za nadzor sodstva. Njena naloga je, da obravnava prijave v zvezi s sodniškimi prestopki. Nenadoma se na njeni mizi znajde primer korupcije velikih razsežnosti. Primer ji predstavi nekdanji odvetnik, iz varnostnih razlogov poimenovan z lažnim imenom, Greg Myers. Ta trdi, da pozna sodnico s Floride, ki je ukradla več denarja, kot so ga vsi drugi pokvarjeni sodniki skupaj. Kje je vir nezakonito pridobljenega denarja? Očitno se je sodnica skrivaj povezala z mafijo, ki si lasti dobičkonosne igralnice in golfišča. Sodnica kriminalcem preprosto gleda skozi prste tako, da primere prikroji v njihovo korist, oni pa ji dovolijo, da si vsakič odreže kos pogače. Toda zdaj jo Greg želi ustaviti. Njegova edina stranka je človek, ki pozna resnico, zdaj pa bi jo rad spravil na svetlo in se dokopal do nagrade, ki jo žvižgачem obljublja floridski zakon. Ko Lacy dobi primer, takoj posumi, da gre za nekaj nevarnega. Toda nevarnost je eno. Smrtna nevarnost pa je čisto nekaj drugega.

LEE CHILD Polnočna linija

Reacher se brez ciljno sprehaja po ulici majhnega mesta. Ko v izložbenem oknu zagleda majhen ženski prstan vojaške akademije West Point, ga prevzame radovednost. Le zakaj bi se nekdanja kadetka ločila od svojega težko zasluženega prstana? Reacher se odloči, da jo bo poiskal, kar ga pripelje na sled kriminalne preprodajalske verige. Kot Big Foot, ki pride iz gozda, se znajde v odročni gorski pokrajini sredi Wyominga. Ima le eno in edino željo: poiskati lastnico. Če je z njo vse v redu, ji bo vrnil prstan in odšel. Če ne – se je pripravljen boriti do konca.

NICOLA YOON Vse, vse

Z zgodbo o usodni skrivnosti in srčni bolečini je ameriška pisateljica Nicola Yoon v hipu postala ena najbolj priljubljenih pisateljic na svetu. Mladinski roman Vse, vse je preveden v več kot štirideset jezikov, po njem pa je nastal tudi film.

Madeline je alergična na ves svet, pa ne v prenesenem pomenu. Zaradi boleznih ne sme iz hiše. Pravzaprav ni bila zunaj že 17 let. Edini osebi, s katerima je v živem stiku, sta mama in medicinska sestra Carla. Toda nekega dne se v sosednjo hišo vseli družina in z njo fant njenih let. Medtem ko ga Madeline opazuje skozi okno, se njuna pogleda ujameta. Fantu je ime Olly in ne traja dolgo, ko naveže stik s skrivnostno sosedo. Od prvega dne je jasno, da bo to, kar sledi, katastrofa. A ne takšna, kakršne se je bala Madeline.

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Čim lepše in prijetneje preživite preostanek letošnje jeseni. Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjič!

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni paketi Trio internet – televizija – telefonija

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

PEDICARE
MEDICINSKA NEGA NOG

PE PEDICARE, Tina Jordan s.p.
Ob železnici 4a, 1310 Ribnica

☎ 031 759 100

✉ info@pedicare.si 🌐 www.pedicare.si

PEDICARE (Pediker) je naj sodobnejši salon za nego nog v regiji. Ponujamo vam široko paleto storitev.

- Klasična pedikura
- Medicinska pedikura
- Medicinska pedikura za diabetike
- Sanacija vraščene nohta z medicinsko sponko (3TO, Podofix, Combigped)
- Sanacija glivičnega nohta s fotodinamično terapijo PACT MED
- Sanacija otiščancev, kurjega očesa, ragad/razpok na peti
- Estetska pedikura z lakiranjem
- Nohtna protetika
- Pregled in svetovanje

MEDICINSKA PEDIKURA

Medicinska pedikura PEDICARE obsega zahtevnejše področje nege nog; vse od sanacij vraščene nohtov, glivičnih okužb nohtov, sanacij hiperkeratoz (prekomerno poroženele kože), ragad oz. razpok zaradi prekomerne izsušitve kože, pa vse do odstranjevanja otiščancev ter kurjih oces.

SANACIJA GLIVIČNEGA NOHTA

Glivična okužba nohtov ali onihomikoza je zelo trdovratna, zato je pravočasno ukrepanje ključ do popolne sanacije. V kolikor sumite da imate glivice na koži stopal ali nohtih vam svetujemo, da se naročite na pregled. Pri PEDICARE vam nudimo učinkovito sanacijo s PACT MED fotodinamično svetlobo.

SANACIJA VRAŠČENEGA NOHTA S SPONKO 3TO

Vraščeni noht ali onguis incarnatus je zelo razširjen pojav, ki močno vpliva na kakovost življenja. Prisotna je bolečina, hoja je omejena in v kolikor se noht ne sanira pravočasno, vraščanje vodi v resnejše zaplete. PEDICARE vam nudi najučinkovitejšo konzervativno metodo sanacije vraščene nohta z medicinsko sponko 3TO.

Knjižnica Miklova hiša Ribnica, enota Sodražica, vabi otroke od 4. leta dalje k vpisu na pravljicne ure. Prijavnice lahko dobite in izpolnite v času odprtosti v knjižnici v Sodražici ali v Ribnici. Pravljicne ure bodo v sodraški knjižnici potekale enkrat mesečno. Prvič se bomo srečali **25. oktobra**. Starši lahko izpolnite prijavnico tudi takrat. Prijazno vabljeni v svet pravljic!

TURISTIČNO DRUŠTVO SODRAŽICA IN OBČINA SODRAŽICA

VABITA NA
**1. SOBOTNO TRŽNICO V SODRAŽICI
IN
SLADKO JESEN,**
**KI BO V
SOBOTO, 20. 10. 2018, OB 9. URI NA
TRGU
V SODRAŽICI.**

Na tržnici bo možen nakup lokalno pridelane hrane in drugih domačin izdelkov, posladkali pa se boste lahko s sladkimi dobrotami, »frišnim« moštom ter kostanjem.

Lepo vabljeni!

Branal

z vami od leta 1992

- Opravljamo storitve **sečnje, spravila in odkupa lesa.**
- Zagotavljamo korektne cene, izmere in zanesljivo plačilo.
- Smo zanesljivi, odzivni in učinkoviti.

Preizkusite nas!

ISO 9001
ISO 14001

BUREAU VERITAS
Certification

Vaš klic pričakuje odkupovalec
Damjan Gornik
041 792 341, damjan@branal.si

TELEMACH SPET DAJE ŠE VEČ

POOBlašČENI PRODAJALEC:

Telemach Ribnica, Škrabčev trg 16, 1310 Ribnica, Tel: 070 321 444
PON - PET: 9.00 - 12.00 in 14.00 - 19.00, SOB: 8.00 - 12.00

Dopolnitev vsebine naročniškega paketa ŠE VEČ velja za nove in obstoječe naročnike od vključno 1. 9. 2018. Ponudba Staro za novo velja za nove in nevezane obstoječe mobilne naročnike Telemacha, ki so zasebni uporabniki, in omogoča istočasen nakup nove in vračilo stare naprave. Zavarovanje naprav zagotavlja zavarovalnica Allianz in je namenjena obstoječim in novim naročnikom Telemacha z vezavo 24 mesecev ob nakupu nove naprave. Za pakete VEČ veljajo Posebni pogoji naročniških paketov VEČ, ki vsebujejo pravila primerne uporabe in med drugim po porabi v paket vključenih količin prenosa podatkov v Sloveniji določajo znižanje hitrosti na največ 64 kbps. Pred nakupom in sklenitvijo naročniškega razmerja se o predstavljeni ponudbi, Posebnih pogojih naročniških paketov VEČ, splošnih in posebnih pogojih storitev in cenah ostalih storitev za naročnike pozanimajte na www.telemach.si, brezplačni številki 080 22 88 ali na prodajnih mestih Telemacha.

ŠE VEČ PRENOSA
PODATKOV

PAKET

ŠE VEČ
~~25 GB~~
30 GB

ŠE VEČ
PRIHRANKA

ZAMENJAJ
STAREGA
ZA NOVEGA

MOŽNOST
ZAVAROVANJA

telemach mob.